

ARADI KÖZLÖNY

51. évfolyam, 195. szám

Főszerkesztő: STAUBER JÓZSEF
1897—1932.

Péntek, 1936. augusztus 28.

Cipőkrém a patikában

Igy leírva, az első pillantásra valóban groteszk és meghökkenítő a tény, ha nem tudnánk, hogy egy törvény végrehajtási utasításának rendelkezése alapján kerül át a fűszerkereskedőtől, meg a bőrkereskedőtől a cipőkrém a patikába, mert a törvény szava beszél a törvényt tisztelő polgár kötelessége az engedelmesség.

Az egészségügyi törvény, melynek a napokban jelent meg végre a végrehajtási utasítása, 404-ik szakaszában úgy intézkedik a második bekezdésében, hogy mindama nehéz vegyi anyagok, melyek a háztartásban, földművelésben, mezőgazdaságban, iparban, kertészetben és a szőlőművelésben nélkülözhetetlenek és épp ezért általános használatban állanak, természetesen szabadon árusíthatók és mindössze annyit formalitással jár azoknak részére, kik árusításukkal foglalkozni kívánnak, hogy bejelentésük ezt az illetékes kereskedelmi és iparkamaránál. Így árusíthatott eddig is a fűszeres cipőkrém, sóborszeszt, fémtisztítót, stearint, keserűsöt, kékitőt, kristályszódát, zsirosszódát, stb. Árusíthatott mindmáig, amidőn megjelent a törvény 404. szakasza második bekezdésének is a végrehajtási utasítása, amely félszáznál több olyan közhasználatu vegyianyag árusítását tiltja el a kiskereskedőket, amelyek eddig jövedelmük zömét tették ki. A felsorolt cikkeket például ezentúl csakis drogériák, illetve gyógyszerárak hozhatják forgalomba.

A törvény szövege és a végrehajtási utasítás szövege között mutatkozó eltérések szembeütőek és egyelőre érthetetlenek látszik éppen az érdekelt kiskereskedői szakma szakemberei előtt is, merthízen anyagi egzisztenciájában gyöngíti egy egész szakma létét. Senki sem sérelmezi azt, hogy a drogériák és gyógyszerárak amugyis kiterjedt árukészletét szaporítja az újabb rendelkezés, de indokolatlanok tartják, hogy ugyanakkor a fűszerkiskereskedelmi gazdasági rétegek jövedelmét csökkentse, holott éppen ezeknek a tiltott közhasználati cikkeknek árusítása adja az egyik legerősebb bázisát az érdekelt kereskedelmi osztály létfenntartásának. Kétségtelen, hogy ilyenforma szándék nem vezette sem a törvényhozót, amely csupán a veszélyes vegyianyagok forgalmának korlátozását és elővigyázatát kívánta rendszerezni a gyakorlatban, nehogy szerencsétlenségek történhessenek, sem pedig a miniszteriumot nem indíthatta arra, hogy a kereskedelmi élet egy erős közteherviselő rétegét, eddigi jövedelmében meggyengítse s így közteherviselési képességét is csökkentse.

Az érdekelt szakkereskedelmi és testületi képviselők máris megtették az általuk jónak látott lépéseket, hogy a fenti rendelkezések nem akarva is kárt okozó részét kellő módon kiegészítsék, illetve átdolgoztassák az illetékes fórumokkal. Mindezt el lehetett volna eddig is kerülni, ha a törvény végrehajtási utasításának elkészítésénél, annak kiadása előtt kikérték volna az itteni érdekelt szakkörök véleményezését is, annál is inkább, mert mások a kereskedelmi élet gyakorlati szabályai a Regat-ban és mások megint a Banat-ban vagy Transilvania-ban. Semmi komoly akadály

A szovjet-barátság felbontására akarja rábírní Schacht dr. Franciaországot

A német birodalmi bank elnöke Párisból Londonba utazik — Hitler üzenete a francia kormányának — A munkanélküliség leküzdése érdekében emelték fel Németországban a katonai szolgálati időt

Párisból jelentik: Schacht Hjalmar dr., a német bank elnöke, a mai napot is Párisban töltötte. Délelőtt a párisi német nagykövetségen folytatott megbeszélést a követség főbb tisztviselőivel, délután pedig látogatást tett több francia személyiségnél. Holnapra tervezett elutazása előtt még egyszer találkozni fog a francia bank kormányzójával, majd

Párisból Londonba utazik, ahol az angol bank kormányzójánál tesz látogatást.

Lapértesülések szerint Schacht dr. közvetett, vagy közvetlen uton hitelt akart szerezni Németországnak. A Matin szerint Schacht dr. a szerdai megbeszélések során közölte, hogy Európának nincs oka nyugtalankodni a német katonai idő felemelése miatt, mert ennek az intézkedésnek a célja nagyrészt a német munkanélküliség leküzdése. Ha Németország kedvezőbb gazdasági feltételek közé kerülne és ha új kereskedelmi piacokat kapna, akkor a hadiipar, amelynek működése ma az egyetlen mód a munkanélküliség leküzdésére, más irányban fejtené ki tevékenységét. Emellett azonban a német kormányának továbbra is az a véleménye, hogy

a francia—szovjet szövetség által keletkezett aggodalom indokoltá teszi a tulzott fegyverkezéseket.

Schacht dr. rá akarja venni Franciaországot, hogy hagyja el ezt a szövetséget.

A német birodalmi bank elnöke egyébként

A német—francia közeledést készíti elő dr. Schacht, a Német Birodalmi Bank elnöke

Berlinből jelentik: Német politikai körökben úgy tudják, hogy Schacht párisi útja nem csupán pénzügyi természetű. Schacht állítólag megbízást kapott arra, hogy Franciaországban olyan légkört teremtsen, mely lehetővé teszi a német—francia közeledést.

Párisban ugyanakkor azt igyekeznek kihangsúlyozni, hogy Schacht látogatásának nincs politikai jellege. Abból azonban, hogy Schacht hosszabb megbeszélést folytatott Leger külügyi államtitkárral, valamint a külügyminiszterium osztályfőnökével, arra következtetnek, hogy

Schacht dr. párisi látogatásának politikai céljai is vannak.

Leon Blum francia miniszterelnök hosszas megbeszélést folytatott Gamelin tábornokkal, a

sem lehet annak, hogy éppen olyan rendelkezések kiadását, illetve fogalmazását megelőzőleg, amelyek az egész ország területén kívánnak egységes rendszert teremteni, minden egyes országrész érdekelt gazdasági rétegeinek hivatott szakértőit is bevonják az előkészítő munkákba és az elhangzó vélemények

a francia bank kormányzója társaságában Páris környékén több baráti látogatást tett. Valószínű, hogy Schacht dr. repülőgépen fogja elhagyni Páris.

A Paris Soir azt írja, hogy értesülése szerint a német bank elnöke Hitlerrel üzenetet hozott a francia kormányának. Schacht dr. ezzel kapcsolatban nyilatkozott Sauerweinnek, az Echo de Paris politikai szerkesztőjének a következőket mondotta:

— Nem kenyerem a politika és nem küldetésem az, hogy a politikáról folytassak megbeszéléseket. Hitler közölni akarta a francia kormányval, hogy nincs oka nyugtalankodni a két-éves katonai szolgálat miatt.

Többször hangoztatta ezután Schacht dr. Sauerwein előtt, hogy Berlin, és Páris között sürűbb összeköttetésre volna szükség.

— Ha a jövőben nem fog bennünket elválasztani a hallgatás akadály, akkor ez az összeköttetés létre is jön. — mondotta további nyilatkozata során. Kijelentette még, lehet, hogy Londonból visszatér ismét Párisba, hogy tovább folytassa tárgyalásait.

— Rendkívül örülnék. — mondotta. — ha akkor Bastin kereskedelmi miniszterrel folytathatnék eszmecserét a cserekereskedelmi rendszerről. Ezt a rendszert végül is értelmesebb megoldással kell helyettesíteni. A megoldást a személyes eszmecserék hoznák létre. A mostani tárgyalások légköre szívélyes és kellemes volt.

nagyvezérkar főnökével, akivel a német katonai katonai szolgálati idő meghosszabbításával előállított helyzetet vitatta meg. Beavatott helyen úgy tudják, hogy a francia kormány elállott attól, hogy ebben az ügyben diplomáciai lépést tegyen és a nemzeti védelem fokozásában látja az egyedüli célszerű és helyes választ.

Thorez francia kommunista képviselő levelére — amelyet előző számunkban már ismertettünk — Leon Blum miniszterelnök a következőket válaszolta:

— A francia kormány tudja kötelességét és nem engedi meg, hogy Franciaország méltóságán csorbát ejtsenek. Májris megtette és a jövőben is megteszi az összes rendszabályokat, amelyek Franciaország biztonságát garantálják, de amellett mindig arra fog törekedni, hogy a nemzeti érdekek megsértése nélkül fenntartsa a békét.

összeegyeztetése után, a kölcsönös érdekek figyelembevételével tegyék meg intézkedéseiket. Ez a cél — s lehet-e egyetlen más közös célja a gazdasági kormányoknak? — könnyen elérhető még ma is, ha illetékes helyen megszívlelik az érdekelt testületek még idején tett felszólalásait.

Beismerő vallomás után:

Tagad a férjgyilkossággal vádolt arad-megyei piaci árusnő

— Erdekes tárgyalás a chisineu-cris-i rejtélyes gyilkosság ügyében —
A nyomozást vezető csendőriőhadnagy kihallgatását rendelte el a bíróság

Ez év március 7-ikéről 8-ikára virradó éjszaka rejtélyes haláleset történt az arad-megyei Chisineu-Cris községben. Az éjszaka folyamán a csendőrségen jelentkezett Tuta Constantinné piaci árusnő és bejelentette, hogy férje agyonlőtte magát. A vizsgálat nyomában megindult és több olyan gyanús körülmény merült fel, amelyből arra következtettek a hatóságok hogy Tuta Constantin nem lett öngyilkos, hanem a felesége gyilkolta meg az alkalmazásukban állott szolgálégény: Mistor Cornel segítségével. Mindkettőt letartóztatták és többszöri kihallgatásuk után megtörték és bevallották bűnösségüket. Az asszony elmondta, hogy esztendő óta rosszul élt férjével, aki ütötte-verte és végül arra az elhatározásra jutott, hogy elteszi láb alól. Március 7-ikén este megvárta, amíg férje lefekszik, majd elővette férjének revolverét és kétszer rásütötte. A fegyver azonban nem sült el. Ekkor megmelegítette a revolvert és megvárta, amig időközben álmában oldaltfordult férje újra hanyattfekszik, majd a homlokának tartotta a fegyvert és elsütötte. A golyó keresztülhatolt Tuta koponyáján és nyomban megölte. A jelenetnek szemtanúja volt a szolgálégény is, aki azonban eltakarta szemét, hogy ne lássa a lefolyó jelenetet, de nem nyújtott segítséget a bűntényhez. Utána lármát ütött és bejelentette, hogy a dörrenésre ébredt fel álmából és akkor látta, hogy a másik szobában alvó férje öngyilkos lett.

A beismerő vallomások alapján úgy a férjgyilkos asszonyt, mint a szolgálégényt Aradra hozták, ahol mindkettőt vizsgálati fogságba helyezték. Arad-on már megváltoztatták vallomásukat és mindketten azt állították, hogy a csendőrségen bántalmazták őket, ezért tettek beismerő vallomást. A vizsgálat eredményeképpen a vizsgálóbíró Tuta Constantinné ellen gyilkosság, Mistor ellen bűnrészesség miatt emelt vádat. Az ügyet csütörtökön, egész napon át tárgyalta az arad-i törvényszék dr. Moldovan-Gatoschi-tanácsa. A vádat Gutunoiu ügyész képviselte, míg a védelmet dr. Lepa Valer látta el.

A vádirat megállapította, hogy a férj rendkívül jó hangulatban került haza a halálát megelőző estén és kihangsúlyozza, hogy amikor a szolgálégény az este folyamán cigarettát kért gazdájától, Tuta kijelentette, hogy nem adhat, mert egyetlen cigarettája van, erre pedig az éjszaka folyamán szüksége lesz. Egész viselkedése ellentmond a feleség ama állításának, hogy férje öngyilkos lett. A vádlott asszony hőbeszédűen adja elő védekezését és ismerteti kibírhatatlan házasságát. Az elnök kérdésére kijelenti, hogy el akart már válni férjétől, aki azonban megöléssel fenyegette meg, ha elválik. Éppen a halál megelőző estén beküldtek ki és ez alkalommal férje megígérte, hogy nem fogja többet bántalmazni. A szomszéd szobában aludt, — mondotta, — amikor dörrenést hallott. először azt hitte, hogy az uccán történt valami, de egy gyanús zaj arra készítette, hogy férje szobájába menjen. Ekkor látta, mi történt. Az ágy felett löporfüstöt érzett, a párnák véresek voltak, férje jobbkezében pedig még mindig ott volt a revolver, amellyel véget vetett életének. Nyomban lármát csapott és orvosért küldött, majd pedig értesítette a csendőrséget. Kijelentette, hogy dr. Buntean körorvos maga is megállapította, hogy öngyilkossággal történt, a csendőrségen pedig bántalmazták és kényszerítették a beismerő vallomásra

— Nem volt okom megölni, — mondotta

— vagyon nem maradt, semmi érdekem nem volt. Gondoljanak erre az urak, miért öltem volna meg? — jelentette ki vallomása végén.

Mistor szintén tagadott és kijelentette, hogy a csendőrségen kényszerítették a beismerő vallomásra. Miután a vizsgálat megállapította, hogy a rejtélyes halál előtt Mistor egy ócska revolvert vett Gavril Costa padureni-i fiutól, azt állítva a csendőrségi kihallgatása során, hogy az általa vett fegyverrel történt a gyilkosság, az elnök erre vonatkozólag intéz kérdéseket a vádlotthoz. Mistor kijelentette,

hogy tényleg vett egy használhatatlan revolvert, azonban nem az a fegyver oltotta ki Tuta életét. Számos chisineu-cris-i tanut hallgattak ki ezután, többnyire arranézve tesznek vallomást, hogy Tuta állandóan bántalmazta feleségét. Cordos Ana, a vádlott asszony unokahuga azt vallja, hogy Tuta többször tett olyan kijelentést, hogy öngyilkossági szándékai vannak. Kihallgatják többek között dr. Deutsch chisineu-cris-i orvost, aki kijelentette, hogy Tuta alkoholista volt és emiatt többször voltak rohamai. Kijelenti, hogy látta őrizetbevétele után néhány nappal a vádlott asszonyt, akinek arcán kékes foltokat látott. Gavril Costa kijelenti, hogy bántalmazták a csendőrségen a vádlottakat. A tanúk kihallgatása után dr. Lepa a tárgyalás elhalasztását kéri és új tanukat jelent be. Gutunoiu ügyész szintén tanúk kihallgatását kéri, többek között a csendőriőhadnagyét, aki a nyomozást vezette, hogy a vádlottak állítólagos bántalmazása ügyében tegyen vallomást. A bíróság helyt adott a kérelemnek és a tárgyalás folytatását a jövő hét csütörtökjére halasztotta.

Szeptember 15-ig szigorúan tilos az új diótermés értékesítése

— A földművelésügyi minisztérium legújabb rendelete a megyei prelekturán —

Aradmegye prefekturájára általános érdeklődésre számot tartó rendelet érkezett az elmúlt napon a földművelésügyi minisztériumból. A rendeletben közli a minisztérium, hogy ez év szeptember hó 15-ike előtt szigorúan tilos az ország területén az idei diótermés értékesítése, illetve áruforgalomba hozatala. Az Aradi Közlöny munkatársa felkereste az új rendelettel kapcsolatosan dr. Romulus Bejan alprefektust, aki a rendelkezéssel kapcsolatban a következőket közölte:

— A minisztérium tiltó rendelkezésének mélyreható okai vannak, amelyek főleg az or-

szág külkereskedelmi presztízsével állanak összefüggésben. A közelmúltban ugyanis számtalan esetben megtörtént, hogy a termelők és a kereskedők összejárva, még zöld héjjával borítottan szedték le az új diótermést és azt héjától erőszakoltan megfosztva hozták exportforgalomba. A külföldi piacokon az ilyen diót természetesen minőségileg is felülbírálják és ez a romániai dióexport rovására ütött ki.

— Megállapításainkra való tekintettel vált tehát szükségessé a rendelkezés kiadása, melyet még a mai nap folyamán körrendelet formájában küldünk szét a megyében az egyes járási és községi vezetőkhez.

Revolverekkel és késekkel a kékingesek megzavartak Bucuresti-ben egy iparosgyűlést

— Kifosztották az üzletet, ahol az ülést akarták megtartani —
Idegesség a belpolitikában

Bucuresti-ből jelentik: Az „Adeverul” szerint a politikában némi idegesség uralkodik. Élénken kommentálják azt a tényt, hogy több minisztert sürgősen a fővárosba hívtak. Így megérkezett ardeal-i körutjáról Pop Valer, míg Buzaurból Anghelescu közoktatásügyi miniszter. Sassu földművelésügyi miniszter megszakitja karlsbadi kuráját és szintén hazatér. Pop Valer ma hosszasan tanácskozott Inculet belügyminiszterrel, majd pedig mindketten Tătărescu miniszterelnököt keresték fel.

Az említett jelek ellenére kormánykörökben hangsúlyozzák, hogy a kormány helyzete nem rendült meg és mindössze annyi történik, hogy a kormány tagjai több időszere kérdést kívánnak megvitatni. Ezek között a szélsőjobboldali mozgalmait, a párisi szerződéseket, valamint a pénzügyminiszter távolléte miatt felmerült költségvetési nehézségeket.

Egyébként ma megérkezett Párisból Caranfil légügyi alminiszter. Az állomáson várakozó újságíróknak az alminiszter a következőket mondotta:

— Nagyon meg vagyok elégedve, hogy Franciaországban megbízatásomnak teljes mértékben eleget tehettem. A tanácskozások alkalmával fegyverkezésünk finanszírozására rendkívül kedvező feltételeket sikerült elérnünk.

Itt említjük meg, hogy feltűnést keltező rendezés történt ma Bucuresti-ben. A Felix-uccában levő Russe-cég üzlethelyiségében ülést akart tartani a Samoil szenátor elnöklése alatt működő kisiparos szövetség. Röviddel a gyűlés megkezdése után négy, kék inget és karjukon horogkeresztes jelvényt viselő fiatalember jelent meg a helyiségben, revolvereket és késeket rántottak elő

és felszólították a jelenlevőket, hogy hagyják el a helyiséget. A fiatal emberek megjelenése nagy riadalmat okozott és ebben a zürzavarban történt, hogy eddig még ismeretlen tettesek az üzlethelyiséget kifosztották. Később megérkezett a rendőrség is. A cuzisták közül csak egyet sikerült elfogni, míg három társa elmenekült.

Halálos baleset

a brasov-i légvédelmi gyakorlaton

Brasov-ból jelentik: Tegnap Brasov-ban a légi támadások elhárításának bemutatására különböző gyakorlatokat végeztek, amelyeket megdöbbentő szerencsétlenség tett emlékezetessé. Ama repülőgépek csoportjában, amelyek Brasov város képletes bombázására indultak, volt egy Potez-típusú gép, amelyet Zamfirescu clui-i pilóta vezetett és amelyben mint megfigyelőtiszt Tampa Ioan brasov-i repülőhadnagy foglalt helyet. Az előírás ellenére a megfigyelő nem vilt magával eitörnyöt. Codlea község felett haladt a repülőgép, amikor hirtelen légüres térbe, ugynevezett légszákbba került és váratlanul zuhanni kezdett. A zuhanás ereje kidobta a gépből a főhadnagyot, aki lezuharva szörnyethalt. A gép, amikor a légszákból kikerült, zavartalanul folytatta útját és a vezető nem is vette észre, hogy hátamögött a főhadnagy lezuhant.

A gép megérkezett a brasov-i repülőtérre és csak ekkor vette észre a pilóta, hogy a főhadnagy nincs a gépben. Tampa holttestét este találták meg és akkor szállították a katonai kórház halottaskamrájába.

Ma CENTRAL: Stan és Bran: A két skót

Dr. Romulus Bejan alprefektus

a braşov-i monstre légvédelmi gyakorlatról

Magazi lángok a braşov-i törvényszék egyik szárnyépületén — Hogyan folyt le a gyakorlat?

Rövidesen megismétlik a nagy színjátékot Ardeal és a Banat több más városában is

Csütörtök reggel érkezett Arad-ra Braşov-ból dr. Romulus Bejan alprefektus, aki Arad-megye képviselőjében hivatalos minőségben vett részt a braşov-i országos demonstrációt szolgáló légítámadás-elhárító gyakorlatokon. Bejan dr. alispán az *Aradi Közlöny* munkatársának az alábbiakban ismertette az arányaiban és valószínűségében eddig egyedülálló braşov-i gyakorlatot:

— Mintegy tizenöt ardeal-i és banat-i megyei hatóság képviseltette magát a szerdai braşov-i gyakorlaton — mondotta dr. Romulus Bejan — melyet *Luca* belügyi alminiszter ur jelenlétében *Mihail* bucaresti-i ezredes vezetett, míg a hadügyminiszterium képviselőjében *Paul Coman* jelent meg. Valószínű, hogy az élethű gyakorlatot rövidesen megismétlik más megyékben is.

— A rendezőség igen ötletesen vette igénybe a poliana-i cserkészjamboré résztvevő csapatát is a nagy gyakorlaton, mivel egyfelől az is volt célja a demonstrációnak a polgári lakosság és a közigazgatási vezetők instruálásán kívül, hogy

maguk a cserkészek is bizonyos gyakorlatokra tegyenek szert abban, hogyan viselkedjenek és segítsenek légítámadás esetén.

A gyakorlat témája a következő volt: D. külföldi, konfliktusban országunkkal, légi-támadást indít a Făgăraş-Dej vonalon. Délután öt óra 45 perckor jelentette a făgăraş-i állomás telefonon és dróttalan távirón, hogy az „elleneségek” gépek a város felett elszálltak, Braşov irányában. A hírre öt perc múlva úgy a braşov-megyei, mint a városi légehárító központok alarmozták a várost s miközben megszólaltak a szirénák, a harangok, a rendőrök sípjai, három percig jelezve a vészt, a braşov-i törvényszék melletti téren megindult a gyakorlat leglényegesebb része is. *Öt óra 50 perckor az „elleneségek” renitőgépek megjelentek a Hohe Warte fölött.* Ebben a pillanatban egyszerre három helyen kezdődött meg a légehárító rejtett fitegek munkája, miközben ezzel egyidejűleg felgyújtották a törvényszéki épület balszárnyának gyúlékony anyagokkal felszerelt tetőzetét.

a tér tíz sarkán különböző petárdák robbantak. Csakhamar az egész tér füstfelhőben állt.

— A lakosság a szirénák jeladására fegyverzetlenül üritette ki az utcákat. Az utcák redőnyeit egy perc alatt lehúzták, mindenki a lakásába húzódott vissza. Hat óra 10 perckor két motorkerékpáron három, gázmentes ruhába öltözött gázálarcos mentő érkezett a „lángokban álló” tere. utánuk pedig egy városi teherautó. A különítmény hozzálátott a gázzal mérgezett telep megtisztításához. Kis táblákkal jelezték a gázveszélyes területeket, majd az uttestet benzinel locsolták végig és meggyújtották, hogy a gáz mérgező hatásától megtisztítsák. Ezután egyszerre hat mentőautó érkezett és a törvényszéki épület lángjainak elfojtásához látott, míg egy hatalmas vászontömlőt kifeszítve, azon át cserkészek „menekültek” a lángban álló épüetrészből. A „sebesültekre” hordágyak vártak már, miközben

egy hatalmas petróleum-kondér borult

lángba a tér közepén: ez szimbollizálta a gyújtóbomba hatását.

Háromnegyed hét órára a bizottság autókön végig bejárta az elméletben felállított gázmentes tömegfedezékeket is és miután a gyakorlatot végző parancsnok pár szóval, melyet megafonok közvetítettek, bezárta az izgalmas gyakorlatot, az érdekes próba véget ért hét órára.

— Az A. P.-szervezet (Apararea Pasiva) — mondotta dr. Bejan Romulus alprefektus —

Ujrafelvételt rendelt el a törvényszék az arad-i erdőigazgatóság sikkasztásért elítélt volt pénztárnoka ügyében

— Vernica Gheorghe bizonyítani akarja, hogy nem hamisított — Ismét kihallgatják Piso Ioan erdőtanácsost

A közelmúltban hozta meg döntését a Semmitűszék Vernica Gheorghe, az arad-i erdőigazgatóság sikkasztásért elítélt volt pénztárnoka ügyében. A volt pénztárnokot, aki — mint ismeretes — kerületből 800 ezer leit sikkasztott, az arad-i törvényszék három és fél évi súlyos börtönrre ítélte, ezt az ítéletet pedig úgy a Tábla, mint legutóbb a legfelsőbb bíróság jóváhagyták. Mielőtt azonban még sor kerülhetett volna, hogy Vernicat az ítélet nyomán elszállítsák valamelyik börtönbe, hogy büntetését letöltsse, védője, dr. Demian Aurel újrafelvételi kérelmet nyújtott be az arad-i törvényszékhez. A kérvényben bejelentette, hogy az ítélet minősítésének megváltoztatását kéri, új bizonyítékok alapján, amennyiben azt kívánja bebizonyítani, hogy a volt pénztárnok első sorban nem volt hivatalos kezelője közpénznek, csupán delegációt kapott a pénztárnoki teendők elvégzésére, másodszorban pedig nem követett el közokirathamisítást, mert egyetlen hamis aktát sem készített. Az újrafelvételi kérvényt ma tárgyalta a törvényszék második szekciójának dr. Moldovan-Gatoschi-tanácsa.

A tárgyaláson dr. Demian Aurel védő ki-

Banat-nak egyik legjobb 2¹/₂ vagonos kereskedelmi malma

stabil vevőkörrel, állandóan foglalkoztatva, betegség folytán eladó. A vételárnak egy bizonyos része megfelelő garancia mellett, részletbe is fizethető. Komoly érdeklődők:

Dr. Rób-nél Timişoara, Str. Savoya kaphatnak felvilágosítást. 3911

lényegében tehát egy gázképzettséggel rendelkező cserkész-különítményből állott, mely a terepet „tisztította”: egy tüzoltói készületségből a tűzveszély leküzdésére, aztán a motorizált oltó-csapatok, a romok gyors eltakarítására, a fel nem robbant jövedékek összegyűjtésére, a gázmérgezettek összeszedésére és a mozgósítási nyújtására alakított külön csapatokból. A braşov-i gyakorlat minden tekintetben sikerült és a résztvevő hatóság vezetői számos gyakorlati megfigyelést tettek, melyeket a jövőben praktikusán lehet felhasználni a passzív védelmi akciók kiépítése során.

fejtette, hogy a hűmpör főtárgyalásán nem kerülhetett sor a hamisításra vonatkozó bizonyításra, miután az eredeti vádiratban ez nem szerepelt. Csak a főtárgyalás alkalmával változott meg a vád a sikkasztáson kívül közokirathamisítással is vádolva Vernicat. Sem a Tábla, sem a Semmitűszék ezirányban nem engedélyezett bizonyítást és így csupán újrafelvétel útján érhető el. A védelem a minősítés megváltoztatását kéri, ami magával hozza az enyhébb ítéletet is. Kéri Piso Ioan erdőszeti tanácsos, Bunea erdőigazgatósági könyvelő és több erdőigazgatósági hivatalnok kihallgatását, valamint különböző erdőigazgatósági akták és jegyzőkönyvek beszerzését. Gutunoin ügyész ellenezte az újrafelvételt, kijelentette, hogy Vernica a főtárgyalás alkalmával mindent beismer és ezt az ítéletet, valamint a minősítést csak a Semmitűszék változtathatja meg. Az újrafelvételi kérelem — jelentette ki az ügyész — csak arra szolgál, hogy Vernicat ne szállítsák el Arad-ról büntetésének kitöltése végett. Demian dr. replikája után a bíróság meghozta döntését, amelyben

elvben helyt adott az újrafelvételi kérelemnek és elrendelte a tanúk kihallgatását.

Az ügyben hivatalból tilt ki a bíróság új terminust. Demian dr. ekkor törvényszéki határozatot kért arról, hogy a volt pénztárnokot az ügy letárgyalásáig ne szállítsák el Arad-ról, a bíróság azonban úgy döntött, hogy ezt a kérelmet az ügyészségnek kell beadni.

Vernica annakidején nagy port felvert ügyében tehát újrafelvétel lesz. A volt pénztárnok közel két évet töltött le és ha az újrafelvétel nyomán sikerül enyhébb ítéletet elérni, úgy hamarosan szabadábra kerülhet.

Zavargások

egy horvátországi községben

Belgrádból jelentik: Zágrábi jelentések szerint a horvátországi Kralina községben véres zavargások törték ki amiatt, hogy a csendőrök az épületekről el akarták távolítani a horvát zászlókat. Az elkeseredett horvátok — hír szerint — bombát dobtak a csendőrök közé, amely a járőrpáncsnokot és több csendőrt megsebesített. Arbe szigetén Macsek és Jettics hívei között véres összetűzés támadt és a harcok során sokan megsebesültek.

Hol fordíttassa okmányait?

MITRA I. SÁNDOR-nál!

dipl. jegyző és vizsgázott törvényszéki jegyző hivatásos FORDÍTÓ, fordításokat eszközöl felelősség mellett a következő nyelvekből: Román, magyar, német, francia, angol, olasz, spanyol, orosz, latin, cseh, lengyel, holland, szerb, bolgár.

Arad egyedüli többnyelvű fordító irodája. — Információs iroda. — Bejegyzett cég.

Arad, Bulev. Regele Ferdinand 5. Csanádi Bank-palota. Másolásokat és levelezéseket vállal, cégek részére jutánvos díjazás mellett. Szegényeknek, munkanélkülieknek kedvezményt nyújt.

HIVATAL: d. e. 9-1-ig.
d. n. 3-7-ig.

Augusztus 30.

Kisebbségi újságírók Garden Party-ja

a Tündéerkert-ben

Országos mozgalmat indítanak az arad-i fűszerkereskedők

az egészségügyi törvény végrehajtási utasításának módosítása érdekében
Az egészségügyi törvénnyel ellentétben áll a most megjelent végrehajtási utasítás

Országszerte nagy izgalmat váltott ki a fűszerkereskedők körében az egészségügyi törvény nemrégben megjelent végrehajtási utasítása, amelyről egyébként az „Aradi Közlöny” egyik legutóbbi számában részletesen megemlékezett. A fűszerkereskedőket főképpen az lepte meg, hogy a végrehajtási utasítás nem az egész törvényre vonatkozik, hanem annak csakis egyik, nevezetesen 404.ik szakaszára, amely a vegyszerek árusításáról intézkedik. Tekintettel arra, hogy a végrehajtási utasítás számos árucikk forgalombahozatalától eltiltja a fűszerkereskedőket, ezek elhatározták, hogy országos mozgalmat indítanak a végrehajtási utasítás módosítása érdekében.

Erről a kérdésről beszélgetést folytattunk Engel Gyulával, az arad-i fűszerkiskereskedők szindikátusa elnökével, aki munkatársunknak a következőket mondotta:

— A végrehajtási utasítás név szerint felsorolja azokat az ugynevezett „nehéz” vegyszereket, amelyek eladásával a fűszerkereskedők foglalkozhatnak, ugyanakkor pedig számos olyan cikket hagy ki, amelyeket már évtizedek óta árulnak a fűszerkereskedők és amelyeket a jövőben csak a drogueriák és gyógyszerházak árusíthatnak. Megállapítottuk, hogy a végrehajtási utasítás 29 cikket sorol fel, ugyanakkor pedig kihagy 53 rendkívül fontos cikket. Az utóbbiak között szerepel például a cipőkrém, a kétkötő, bármilyen fémfeszítő, a keserűs, a keserűvíz, a parketta fénvesztéséhez szükséges stearin, a sóborszesz, a kristályszóda, a zsírosszóda, stb. A végrehajtási utasítást — véleményünk szerint — nem hozzáértők állították össze, mert ugyanakkor, amikor

a cipőkrém árusítását megtiltják, engedélyezik egy kimondottan szakcikkek: a cserzéshez szükséges taninnak árusítását.

Az engedélyezett vegyszerek között pedig olyan árucikket sorolnak fel, amelyekről semmiesetre sem lehet azt állítani, hogy vegyszerek. Ezek közé tartozik például a szegfűszeg, a majoránna, a koreander-mag.

— Mindezekre való tekintettel — felváltva nyilatkozatát Engel Gyula — emlékiratot készítettünk el, amelyet eljuttatunk a Kereskedelmi és Iparkamarához. Ezt az emlékiratot a Kamara a kereskedelmi és iparkamarák szövetségéhez továbbítja, amely viszont a miniszteriumnál jár közbe a módosítás érdekében. Ugyancsak támogatja mozgalmunkat a kereskedelmi testületek szövetsége is, amely az egyes tagegysületek emlékiratait juttatja el a miniszteriumba. Abban az emlékiratban, amelyet a Kereskedelmi és Iparkamarához juttat-

tunk el, kifejtettük, hogy a végrehajtási utasítás ellenkezik a törvény 404. szakaszával, melynek pedig magyarázatul kellene, hogy szolgáljon. Ennek a szakasznak második bekezdése ugyanis úgy intézkedik, hogy mindazon „nehéz” vegyszerek, amelyek a háztartásban, iparban, földművelésben, kertészetben és szőlészetben használatosak, szabadon árusíthatók, feltéve, ha a kereskedők, akik ezek eladásával foglalkozni akarnak, ezirányú szándékukat bejelentik előzetesen a Kereskedelmi és Iparkamaránál.

— A törvény tehát nem tesz különbséget a különböző árucikkek között és véleményünk szerint

jelenleg a fűszerkereskedőknek nem is lenne más feladata, minthogy bejelentsek a Kereskedelmi és Iparkamaránál, hogy milyen vegyszereket kívánunk árulni.

Az emlékiratban tiltakozunk a törvény értelmezésének ellen

és azt kérjük, hogy — ha azt visszavonni már nem lehet, — akkor legalább olyképpen módosítsák, hogy az engedélyezett áruk közé vegyék fel azokat is, amelyeket mi kérünk és amelyek eladásával a fűszerkereskedők már évtizedek óta foglalkoznak. Én egyébként a hét folyamán Brassóba utazom, ahol érintkezésbe lépek a fűszerkiskereskedők szövetsége vezetőivel, majd pedig București-be megyek és ott járok közbe a végrehajtási utasítás módosítása érdekében. Kérésünk támogatására felkértük Penescu szenátort, a kereskedelmi testületek diszelnökét is.

— A fűszerkiskereskedőknek valóságos létérdeke, hogy a lehető legsürgősebben megtörténjen ennek a végrehajtási utasításnak módosítása, amely keresetüknek egy jelentős részét vonja el a fűszerkiskereskedőktől.

Arad-i vállalkozó nyerte a városi légikikötő állomásépületének négymillió leies köz munkáját

A városi árlejtési bizottság a Steiner Jenő-cég ajánlatát terjeszti fel București-be, jóváhagyás végett — Kik vettek részt a versenytárgyaláson?

A városvezetőség dr. Bell Stefan városi mérnök tervezésében és Boros Jenő vasbetonkonstrukciós tervei alapján építési pályázatot hirdetett az aradi légikikötő állomásépületének megépítésére, melyre a határidő csütörtökön járt le. Nyolc ajánlat érkezett a bizottsághoz, melynek elnöke Iosif Vulpe alpolgármester, tagjai Ioan Tatu, Jac Eugen, Dunca Carol, Bell dr. és Ioan Gruia repülőparancsnok voltak. Az ajánlattevő cégek: Precon (Caras) 4.417.811, Gráf Sándor és fia (Arad) 4.838.64, Koch Károly (Arad) 4.136.940, Marian Ioan (Arad) 4.061.902, Purcariu Constantin (Timisoara) 4.383.857 és Steiner Jenő (Arad) 3.918.140 leies ajánlatokkal szerepeltek, amelyeket a bizottság fokozott gondossággal tanulmányozott át. Az esti órákban került sor az eredmény kihirdetésére, amely szerint a bizottság az építkezést a Steiner Jenő-cégnek ítélte oda.

Az Aradi Közlöny munkatársa a versenytárgyalás eredményeinek kihirdetése után beszélgetést folytatott Iosif Vulpe bizottsági elnökkel, aki kérdéseinkre, hogy mikorra helyez-

hetik üzembe az új állomás-épületet, a következőket jelentette ki:

— Mi a bizottság ajánlatát jóváhagyás végett az interimár-bizottsághoz terjesztjük be. Ennek jóváhagyása után terjeszti fel a város a legfelsőbb árlejtési bizottsághoz, București-be. Reméljük, hogy így még ez évben hozzákezdhetünk a munkához, melyet szerencsés körülmények között talán még ez évben be is fejezhetünk.

Beismerő vallomást tett dr. Erdélyi, a letartóztatott budapesti ügyvéd

Budapestről jelentik: Erdélyi Henrik dr.-t, az özvegy Strasser Ignácné, illetve a Hermes-bankház terhére elkövetett csalás érteimi szerzőjét a rendőrség folytatólagosan kihallgatta! Az ügyvéd vallomásában elmondotta, hogy a háború előtt bírósági titkár volt, a proletárdiktatura alatt pedig a szentesi forradalmi törvényeszk elnöke. A kommun után nem indult meg eljárás ellene, mert beigazolódott, hogy kényszerből cselekedett.

Ez év tavaszán sikkasztás miatt három hónapi fogházra ítélték, az ítélet azonban még nem jogerős. Február 7-én elvállalta Kovács Béláné volt magántisztviselőnő védelmét, aki megkísérelte, hogy a Hermes-bankban hamis okmányok és fényképek alapján 20 ezer pengőt vegyen fel. Amikor a váltók aláírására került a sor, kiderült a csalási kísérlet. Ekkor tanulmányozta, hogy miként lehetne ugyanilyen módon a Hermes-bank kárára nagyobb összeget kicsalni és azt is elmondotta, hogy özvegy Strasser Ignácné személyét találta alkalmasnak a csalás végrehajtásánál. Az özvegy szony tulajdonát képezi a Jókai-tér 8. szám alatti ingatlan. Miután Kvankáné rendkívül hasonlít özvegy Strassernéra, őt szemelte ki a háztulajdonos személyének megjelölésére.

CENTRAL 5, 7 $\frac{1}{2}$ és 9 $\frac{1}{2}$ órákor

Repriz!

A két skót (Stan és Bran)

STAN és BRAN eddigi legjobb filmje, szellemes humor, vészség, kacagás.

URANIA 5, 7 $\frac{1}{2}$ és 9 $\frac{1}{2}$ órákor

Doctor Socrates

Szomszólós bűnügyi film.

Főszereplő: Paul Muni.

Vesztett farkas harapásától

4 ember meghalt a cluj-i Pasteur-intézetben

Egy pásztorfiu borzalmas harca a vestett farkassal — A hős pásztorfiu megrendítő vége

Baia-Mare-ről jelentik: Két héttel ezelőtt beszámoltunk arról a megrendítő tragédiáról, melynek áldozata Breban Petru chiuzbaiai gazdálkodó fia, egy tizenhároméves pásztorfiu volt.

A kis pásztor hetek óta juhokat őrzött a Rozsályon. Egy dében — tizenhatéves pásztorfiával együtt — elaludt az egyik hegyoldali legelőn. A pásztorfiu arra ébredt, hogy a juhok nyugtalanul mozgolódnak, majd riadtan azanaszét szaladnak. Amint körülnézett,

legnagyobb rémületére egy hatalmas farkast látott közvetlen-közeliében.

Nem vesztette el lélekjelenlétét és fekvő helyzetből a farkashoz hajította botját. Az ordást, mely közben egész csomó juhot sebesített meg, nem tudta elkergetni. A bátor gyermek, hogy megmentse az őrzetere bizott állatokat, rátámadt a farkasra. A küzdelem azonban nagyon egyenlőtlen volt.

A hatalmas termetű fenevad földöntötte a kisfiút és fogaival váiosággal leszakította a gyermek felarcát.

A gyermek szivettépő sikoltozására felébredt a közben alvó tizenhatéves pásztorlegény is, de nem mert a szorongatott helyzetben levő társa segítségére sietni. A farkas végül felkaptá az egyik megölt juhot és elrohant zsákmányával.

Breban Petrunak még volt annyi ereje, hogy hazavánszorogjon. Szülei szekerre tették a szerencsétlenül járt gyermeket s beszállították a baia-mare-i közpórházba. Azonnal ápolás alá vették. Az orvosok véleménye az volt, hogy a gyermek életben marad ugyan, de örökké nyomorék lesz. Sajnos, a diagnózis nem bizonyult helyesnek, mert pár nappal ezelőtt a gyermekben a veszettség tünetei mutatkoztak. A hátor kis pásztorfiút azonnal vonatra tették s beszállították a cluj-i Pasteur-intézetbe,

de már ott sem tudtak segíteni rajta: a gyermek rettenetes kínok között kiszenvedett.

Ezzel a tragédiával egyidőben történt, hogy a Sighet melletti egyik faluban három embert mart meg a vestett farkas. Ez a három ember szintén a cluj-i Pasteur-intézetben halt meg.

HIREK

Ez Hollywood!

A most érkezett legírsebbs hollywoodi újságok bíróságon beszámolnak azokról a nagy „szenczáclok-ról”, amelyek minden kül- és belpolitikai eseményt, spanyol forradalmat és egyéb kisebbjelentőségű történetet messze túlhaladóan foglaloztatják az amerikai filmváros publikumát. Az újságok hasábjain egy nagyedőre alatt a következő szenczáclokra bukkantunk:

Johnny Weissmüller énekelni tanul. Állítólag, mert a felesége, Lupe Velez így kívánja. Weissmüller a legnagyobb papucsbűs Hollywoodban, legalább is így írják az újságok.

Ezután egy cáfolat következik. Megcáfollják azt a hírt, hogy Frederic Marsh — angol. Ezzel szemben megállapítják, hogy a híres filmszínész tulajdonképen neve Frederic Mc Intrye Bickel, ósamerikai, a Wisconsin államban levő Racineban született, a wisconsini egyetemen doktorált és mielőtt színész lett, a newyorki National City Bank tisztviselője volt.

Greta Garbo a Kaméllás hölgy befejezése után Napoleon-filmbe kezd. Ő lesz Walewska grófnő, míg a francia császár alakját Charles Boyer-vel játszatták.

Clark Gable nagy társasággal legutóbb elment egy asztrológushoz — mert most ez a divat a filmvárosban. Az asztrológus megjósolta Gablenek, hogy 1938-ban újra megnősül, olyan nőt vesz feleségül, akit már ismer. A hölgy idősebb mint Clark, nem tartozik a szakmához és nagyon csinos. Az asztrológus nevet nem mondott, de hollywoodi filműjságok tudni vélik, hogy ez a hölgy nem más, mint Mrs. Stuart Holmes, aki „egyelőre még” létezik — másnál.

Kimutatásra is találunk — a lista a hollywoodi kutyatemető legújabb lakóinak névsorát adja. Egy hónap leforgása alatt ide temették John Gilbert Topsy-ját, amely gazdája után mult ki bánatában, Miriam Hopkins Jerry-jét, Bille Burke Princ-öt Gloria Swanson Rusky-ját és Dolores del Rio Da-Da nevű kutyáját. Kivételesen megengedték azt is, hogy a sok kutya között egy macska is örök álomra halhassa itt a lejtőt: a hollywoodi kutyatemetőben hantolták el Mac Senet Puzsum nevű angoramacskáját.

Herbert Marschall és Gloria Swanson rövidesen összeházasodnak.

A lap végül is egy „Imával” zárul, amelyet az egyik olvasó: Dorothy Torrence küldött be Cowingtonból és kapott érte egy dollár jutalmat a Photoplay állandó pályázatán. Így hangzik: Uram! Szeretném, ha a születendő gyermekemnek olyan szemel lennék, mint Claudette Colbertnek, szempilláit, mint Joan Crawfordnak, haja, mint Carole Lombardnak, a fogai Gail Patrickhoz hasonlítanak, az orra Jean Harlowra, a mozgása Kay Francisra, a kedvessége Alice Faye-ra. Ha megnő, olyan „kövér” legyen, mint Myrna Loy, hangja Rosalín de Russelre hasonlítson, gráciáját Norma Shearertől örökölhetté, Ginger Rogers egyénisége, Shirley Temple arcgyödröskéit, Sylvia Sidney mosolya, Una Merkel szellemessége, Jean Parkor figurája és Ruby Keeler meghatározhatatlan szekszepilje — ez az ideálom születendő gyermekem számára. Uram, add, hogy így legyen, amen.

Dorothy Torrence szerintünk is megérdemli az egy dollárt.

— **TÖBB HELYEN ZIVATAR.** Északnyugati szél, több helyen zivatar és eső, az éjszakai lehűlés még erős marad, a nappali hőmérséklet egyelőre nem változik.

— **Uj belügyi államtitkár.** Bucuresti-ből jelentik: Az Ordinea jelentése szerint Titeanu helyébe hamarosan kinevezik az új belügyi államtitkárt. Beavatott politikai körökben Tataranu és Bursan nevet emlegetik.

— **Tárgyalások a népszövetségi reform körül.** Londonból jelentik: A három balti állam külügyminiszterei Lettország egyik kis városában értekezletre gyűltek össze. A tárgyalások a népszövetségi reform körül folytak és megállapítást nyert, hogy a három balti állam kormányainak felfogása ebben a kérdésben teljesen azonos. Elhatározták, hogy a népszövetségi főtitkárnak a reform tárgyában hozzájuk intézett kérdésre azonos választ fogadják adni.

— **Terjed a sztrájkmozgalom Délfranciaországban.** Párisból jelentik: Délfranciaországban egyre terjed a sztrájkmozgalom. Ma Lyonban és Grenobleban a fémipari munkások mondták ki a munkabeszüntetését.

— **Véget ért a magyar kormányzó vadászata.** Bécsből jelentik: Hinter Rissból jelentik, hogy a magyar kormányzó ötnapos vadászata ma ért véget. Ha a kormányzó másként nem határoz, úgy holnap fog elutazni Hinter Rissból.

— **3667 kilométer Nagy-London uccáinak hossza.** A london-megyei tanács statisztikai évkönyvének nemrég megjelent 39. száma érdekes adatokat közöl a világ legnagyobb városáról. Nagy-London uccáinak hosszúsága 3667 kilométer, amelynek karbantartása és tisztántartása a mult évben 3.601.000 fontba került. Ezen az óriási uccahálózatán, illetve alatta, a városi forgalmi tanács nyilvános közlekedési eszközei 3890. millió utast szállítottak, mégpedig a földalatti vasutak 947 millió, a közúti villamos 1035 milliót.

— **Lillian Harvey Budapesten.** Budapestről jelentik: Lillian Harvey néhánynapos budapesti tartózkodását arra is felhasználta, hogy a magyar rádió hallgatóságának bemutatkozzék. Pénteken este 23 órakor fog néhány szót mondani a budapesti rádióstudió mikrofonja előtt terveiről és budapesti benyomásairól németül, franciául, sőt magyarul is.

— **Meghalt Olay Ferenc dr. magyar miniszteri tanácsos.** Budapestről jelentik: Olay Ferenc dr. vallás- és közoktatásügyi miniszteri tanácsos, hosszas betegeskedés után 50 éves korában csütörtökön délután elhunyt. Sokat foglalkozott az utódállamok területén levő magyarok sorsának felderítésével. E tárgykörből több, mint 20 könyvet és közel 200 tanulmányt írt, nagyrészt nemcsak magyar, hanem német és főleg francia nyelven. Termékeny művelője volt a legújabbkori magyar kultörténetnek is.

Izletes levélbélveo

Mindnyájan ismerjük ama bizonyos hivatalnok esetét, akit levél- és bélyegnyalónak alkalmaztak, mert — olcsóbb volt, mint a szivaes. Nos, ezeknek a bélyegnyalónak a helyzete, — amint azt az egyik francia laphon mint csemeget olvashatjuk — rövidesen örvedetesen javulni fog. Egy francia mérnök feltalálta és természetesen nyomban szabadalmaztatta a citrom- és kellemes narancsízű levélbélvehátakat és borítékragasztékokat. Az ötlethez mindenesetre gratulálhatunk, de azért szívből kívádjuk a derék mérnöknek, hogy nyáril nagy adag orandzsájt legalább egyizben ilyenmódon kelljen elfogyasztani...

— **Természetjárók kirándulása.** Az SCA aradi Csárán-osztálya augusztus 30-án kirándulást rendez gépkocsin Căsoala-ra. Indulás reggel fél 7 órakor, megérkezés a menházhoz fél 9 órakor. Rövid pihenő után indulás az alábbi menetirányban: Highiş, és Bulzan-völgy, Sichiia-tető, Valajeforrás, ott uzsonna, félórai pihenővel, továbbindulás a Belvedere-re, onnan rövid kapaszkodó a Highiş-tetőre. Ott félóras pihenő. Felmászás a kilátótornyba. Egy órakor leereszkedés a Highiş-ről a Lipizvor-forráshoz, onnan a Highiş-völgybe. Mennávolság 12 km. Vezető: Záray Jenő, ügyelnök. Fél 3 órakor ebéd a menházban levő vendéglőben, a négyfogásos menü ára 25 lei. Vendégeket szívesen látnak. Viteldij: tagoknak 70, vendégeknek 80 lei. Visszatérés Aradra esti 9 órára. Jelentkezni lehet szombat estig Sándor Iván és társa sorsjegyirodájában.

Tenniszeró klárusítás rendkívül olcsón Hegedüs Gyula cégénél.

— **Gyors ütemben dolgozik a Telefontársaság.** Bucuresti-ből jelentik: A Telefontársaság tervel szerint az ország tizenegy városában gyors ütemben fogják lebonyolítani az automata-telefon építésének munkálatait. Ezek a városok a következők: Iasi, Cluj, Arad, Cernauti, Braila, Galati, Craiova, Constanta, Timisoara, Chisinau, Brasov.

Illuzió

avagy: hogyan nyaral saját week-end-villájában a mai film-rendező...?

— **Két autobus összeütközött Arad-on.** Könynyen végzetessé válható autobus-baleset történt csütörtökön délután fél 8 órakor a Banatulul uton. Két, az egyes vonalon közlekedő és egymással szembejövő autobus ugyanis a szűk uccában összeütközött. Az autobusok sofföreinek azonban sikerkül kocsijukat hirtelen lefékezniök, úgy, hogy az utasok közül senkinek baja nem történt. Ezzel szemben az autobusok karosszériái megrongálódtak, úgy, hogy ezek sürgős javítást igényelnek.

— **Elhunyt arad-megyei tisztviselő.** Kovács Alexandru 48 éves arad-megyei hivatalnok hosszas szenvedés után elhunyt. Csütörtökön délután temették el a református egyház szertartásai szerint.

— **Összevonták a volt aradul-nou-i állomásfőnök büntetését.** Ma tárgyalta az arad-i törvényszék szüneti tanácsa a 109.000 leies sikkasztás miatt elítelt Weigl Rudolf volt aradul-nou-i állomásfőnök kérvényét, amelyben azt kérte, hogy két különböző büntetését egyesítsék. Weigl Arad-on 1 évi és 11 havi börtönre, Oradea-n pedig egy másik ügyből kifolyólag 5 havi börtönre ítélték. A törvényszék 2 évi börtönt állapított meg összbüntetésékként.

— **Vonat és szekér karambolja.** Constanta-hól jelentik: Egy motorosvonat Eforia közelében elütött egy szekeret, amelyen favágógép volt. A kocsis súlyosan megsebesült és a motorvonat megrongálódott.

— **Két, a Marzescu-Mironescu-rendtörvény alapján megindult bünpört tárgyalta az arad-i törvényszék dr. Moldovan-Gatoschl tanácsa.** Az egyik pör vádlottal Káli István bucaresti-i mechanikus, a másik Káli Jánosné, egy arad-i asztalos felesége. Mindkettő ellen az volt a vád, hogy 1932-ben egy házkutatás alkalmával Pecica-n kommunis rópratotok találtak lakásukon. Leszögezte a vádirat, hogy ezek az iratok bizonyítékokat képeznek arra, hogy felforgató szervezetekkel állottak összeköttetésben, az államrend ellen. Káli Istvánt, aki nemrég költözött a fővárosba, nem jelentette be lakásváltását a törvényszéknek közövele alapján letartóztatták és vizsgálati fogságban tartották. Mindketten tagadták a felforgató szervezetekkel való összeköttetést. Káliné kijelentette hogy a könyvek férje tulajdonát képezték, aki az egyik arad-i újságárus-bódeban vette őket. Az elnök kérdésére kijelenti, hogy férje nem volt Oroszországban. Orfi Gyula dr. védőbeszéde után a bíróság mindkettőt felmentette a vád alól, egyben elrendelte Káli István szabadlábrahelyezését. — A másik ügy vádlottja Havram József gai-i lakos volt, akit azzal vádoltak, hogy ez év májusában amikor antifizionista-ünnepséget rendeztek és ez alkalomból fellebogózták a házakat, a gali Moldo-vei ucca 15. számú házon levő lobogót leszakították és államellenes kijelentéseket tettek. Havramot szintén letartóztatták és vizsgálati fogságba került. Több tanu kihallgatása, valamint dr. Avram Nicolae védő beszéde után a bíróság kihágásban mondotta csak ki bünösnek a vádlottat, akit egy havi börtönre és 150 lei pénzbüntetésre ítélt. A büntetést a vizsgálati fogsággal kitöltöttnek vette és elrendelte Havram szabadlábrahelyezését. Gutunoi ügyész fellebbezett.

— **Idégesseg, fejfájás, álmatlanság, reggeli rosszullet, levertség, bágyadtság, szédülés esetében a természetes „Ferenc József” keserűviz az emésztőszervek hiányos működéséből eredő zavarok nagy részét azonnal megszünteti, az étvágyat erősen fokozza s visszaadja a testnek és szellemnek régi frissességét. Az orvosok ajánlják.**

— **Elítelt arad-i tolvajok.** A törvényszék ma Vorgioi Dumitru arad-i tolvaj bünperét tárgyalta, aki a városban több kisebb lopást követett el. Kéthavi börtönt kapott, amelyet a vizsgálati fogsággal kitöltöttek vettek. — Ugyancsak ma tárgyalta Doca Ioan Cornel ismert bünözó ügyét, aki hat helyen követett el lopást Arad-on. Félévi börtönnel súították.

— **Jóváhagyta a Tábla az arad-i törvényszék ítéletét a nadas-i rablás ügyében.** Ma tárgyalta a timisoara-i Tábla Pantea Todor, Mitosa Pascu, Mitosa Zamfir és Faur Ioan nadas-i cigányok ügyét, akiket az arad-i törvényszék egyenkint 2 évi börtönre ítélt, mert kirabolták Mihaes Ioan nadas-i gazdát. Az ügynek érdekes előzményei voltak, amelyekről annakidején az Aradi Közlöny részletesen beszámolt. Eredetileg ugyanis négy másik cigányt ítélték el a károsult vallomása alapján 10—10 évi fegyházra ugyanezért a büncselekményért, később azonban önként beismerő vallomást tettek a tényleges bünösök. Eppen önkéntes vallomásukért ítélte el őket ilyen enyhén a törvényszék és az ítéletet a Tábla most teljes egészében jóváhagyta. A védők semmiségi panaszt jelentettek be enyhítésért.

Légi járat Páris és Newyork között

Párisból jelentik: (Rador). Pierre Cot légügyi miniszter légi járatot létesít Páris és New-York között. A járat 1937. május 21-én indul meg. Lindbergh oceanrepülésének tizedik évfordulója alkalmából. A L'Intransigeant erre a vonalra a „kék szallag”-hoz hasonló kitüntetést alapít, amelyet a leggyorsabb repülő kap.

— A svéd trónörökös és felesége Magyarországon. Stockholmból jelentik: Luisa Maria királyi hercegnő, Gusztáv Adolf trónörökös felesége ma Magyarországra utazott, hogy ott az egyik melegvízi forrással rendelkező fürdőhelyen kezeltesse magát.

— A nemzetek állása a sakkolimpián. Münchenből jelentik: A sakkolimpián a nemzetek állása a következő: 1. Lengyelország. 2. Németország. 3. Jugoszlávia. 4. Magyarország. 5. Lettország. 6. Ausztria és 7. Csehszlovákia.

— A rádió mindent kiderített — sőt néha többet is, mint kellene. A napokban London egyik utcáján közlekedési baleset érte az Ödv. hadseregének egyik tisztjét. A szerencsétlenül járt ember kórházba vitték a mentők. Minthogy teljesen eszméletlen volt, sem nevét, sem lakását megállapítani nem tudták, ezért a rádióban felhívást intéztek a családtagokhoz, hogy az intézetben jelentkezzenek. A rádióbemondó apróra elmondta a szerencsétlenül járt ember egész külsejét. A kórházigazgató óriási meglepetésére a szerencsétlenül járt férfinak három törvényes felesége is jelentkezett a rádiófelhívásra, akik eddig egymásról mit sem tudtak.

A repülő kéjvonal

Londonból jelentik: Egy gyár elkészítette a Canopus-névű „repülő kéjvonal”-ot, a világ legfényesebben berendezett utasszállító gépét. Az alumíniumból készült, 18 tonna súlyú óriás repülőgép szárnyainak hossza 34,2 méter, négy (egyenként 900 lóerős) gépe segítségével óránként 224 kilométer átlagsebességgel repülhet, 24 utast és öt főnyl személyzetet vihet. Dohányzója, rádió-állomása, villamos konyhája és sétatámasztója lesz, kényelmes pamlagait hálófülkékké, ebédlőjét táncteremmé lehet átalakítani. A vállalat 29 hasonló óriás-gépet készített kétmillió fontért, távolkeleti vonalra számára.

— Hangyarajok vakmerő támadásai az őserdőben emberek és fenevadak ellen. Londonból jelentik: Pease F. K. Afrika-utazó a napokban tért vissza az őserdőből Nairobi-ba és jelentésében egyik izgalmas kalandját mondta el. Valamelyik este fájdalmas állati nyöszörgést hallott. Fegyvert ragadott és óvatosan haladt előre. Egyszerre csak egy gazellát látott maga előtt, amelyen ezer és ezer hangya nyüzsgött. A szerencsétlen állat sehogyan sem tudott védekezni a támadó ellen. A következő pillanatban azonban a hangyák észrevették Peaset is és megrohanták, teljesen ellepték, szuráni, csipni kezdtek. Pease segélykiáltásaira előrohantak fekete szolgálók, akik becipelték urukat a sátorba. De a hangyák követték a menekülőket és a szó szoros értelmében megrohanták a sátor. Erre Pease rendelkezésére a féltve őrzött drága kincset, a petróleumot kellett feláldozni. A sátor körül kiöntötték a hordók tartalmát és meggyújtották. Erre a hangyák visszavonultak és Pease megmenekült. Később azután Pease még több érdekes adatot hallott a „steppe sirásóiról”. Egy misszió-társaság, amely Libériában munkálkodott, egy alkalommal két napig volt kénytelen a folyó közepén állni, míg a hangyák a szerzetesek házából távoztak. Az éléstár elraktározott készleteiből azonban semmi sem maradt, sőt a falánk állatok az összes kutyákat és macskákat is elpusztították. A bennszülöttek több esetet tudnak, hogy az apró állatok az orosz-lánt, tigrist, sőt az elefántot is megkergették. Ezek, mikor „a fekete halálhadsereg”-et meglátják, rémületeseket bögve menekülnek, mert, hogy mire képesek ezek a hangyarajok, azt az őserdőben találhatók csontvázak mutatják. A hatalmas fenevadak nem voltak képesek megküzdeni a hangyák száz-ezreivel, amelyek valóságos felfalták őket. Csak a csontjaik maradtak meg.

— MA az alatti gyógyszerárak tartanak éjjeli szolgálatot:

NIEDERMAYER, Piac Szt. Sava.
HAJÓS, Bulv. Regina Maria 8.
KAIN, Piac Avram Iancu.

— Szakmai előkészítő tanfolyamok az aradi tanonciskolában. Az aradi Munkakamara a következőket közli: Az ez év áprilisában megjelent szakmai előkészítésről és a mesterségek gyakorlásáról szóló törvény 60. szakasza értelmében a szakmai tanfolyamok a tanonciskolában szeptember 15-én kezdődnek meg. A törvény intézkedéseinek megfelelően a tanoncok beiratását az 1936—37-es iskolaévre a következőképpen állapították meg: Hétfőn, augusztus 31-én 8—12 óra között az Astra-gyár, a Hendel Ödön-gyár, M. Frankel, Armatura, Podgoria villamosvasutak, a villamosüzem, valamint a városi közüzemek inasai jelentkeznek. Kedden, szeptember 1-én 8—13 és 15—18 órák között az ékszerészek, vasművesek, mérlegkészítők, óráskok, vésnőkők, elektrotechnikusok, fűtők, fényezők, lakatosok, hangelők, a különböző szakmákhoz tartozó mechanikusok, nikkelezők jelentkeznek. Szerdán, szeptember 2-án 8—12 és 15—18 órák között a látszerész, ortopéd-cipész, posztószövő, sodronyfő, szerszámlakatos és vasesztergályos, soffőr, mechanikus, asztalos, bádogos, nyomdász, gépész és öntőinasok jelentkeznek. Csütörtökön, szeptember 3-án 8—12 és 15—18 óra között kereskedőinasok, az élelmiszer- és borbélyiparban alkalmazott inasok, valamint a nőifodrászinasok jelentkeznek. Pénteken, szeptember 4-én 8—12 és 15—18 óra között a szabó, cipész, szücs- és gubásinasok iratkoznak be. Szombaton, szeptember 5-én 8—12 és 15—18 óra között az asztalos, faesztergályos, kerékgyártó, kádár és kőművesinasok jelentkeznek. Hétfőn, szeptember 7-én 8—12 és 15—18 óra között a többi szakmákhoz tartozó, jelen felhívásban nem foglalt inasok kötelesek jelentkezni. Szerdán, szeptember 9-én tartják meg 8—12 óra között az első osztály tanulói részére a javítóvizsgákat, míg 15—17 óra között a második, 17—19 óra között pedig a harmadik osztály tanulói teszik le a javítóvizsgát. Csütörtökön, szeptember 10-én reggel 8 órakor évvégi vizsgák kezdődnek. Pénteken, szeptember 11-én 8—12 és 15—18 óra között tartják meg a felvételi vizsgákat a II. osztályba, azon inasok részére, akik elemi vagy a középiskola alsó osztályait végezték el. Szombaton, szeptember 12-én a tanárok konferenciát tartanak. Kedden, szeptember 15-én pedig megkezdődik a tanév. A tandíj, amelyben a tanszerek díja is bennefoglaltatik, egész évre 250 lei. A beiratásnál az új növendékeknek fel kell mutatniuk születési bizonyítványukat, valamint iskolai bizonyítványukat, míg a régi növendékeknek csak ellenőrző könyvtájkot kell felmutatniuk a tanonciskola igazgatóságánál.

Kötelező iskolai

diákegyenruhák, önkéntesek katonafelszerelése

a koncentrációs bevonulásokra egyenruhák oloson, gyorsan és jutányosan

M A R I T A

egyenruha és polgári szabóságában ARAD,
Str. Brancovici 5. 3769

— A sarkvidéken léghegyek közé került 16 orosz hajó. Moszkvából jelentik: A Lenin jégtörő segélyjeleket közölt. A hajó a Para-tengeren léghegyek közé került 15 más kereskedelmi hajóval együtt. A sarkvidéken dúló viharok megnehezítik a mentési munkálatokat.

— Izületi csuznál és ischiásnál, neuralgikus és arthritikus fájdalmaknál egy pohár természetes „Ferenc József” keserűviz, reggel éhgyomorral bevéve, gyorsan előmozdítja a gyomor és a belek működését s igen könnyű, lagy székletet, jó emésztést és kellemes közérzetet biztosít. Az orvosok ajánlják.

— Letartóztatták — mert megcsókolta a feleségét. Westportból (Connecticut USA) jelentik: A régi „kék törvények” ideje óta most tartóztatták le először egy férfit azért, mert megcsókolta a feleségét. Norman Moscowitz, 30 éves newyorki lakos Worcesterbe igyekezett a kocsiján a feleségével, rokonságátogatásra. Westporton átmenet Moscovitz kifordult az utvonalból és közben megcsókolta a mellette ülő feleségét. A rendőr meglátta és közlekedési kihágás miatt letartóztatta. Husz dollár óvadék ellenében bocsátották szabadon.

Töltőtollak

CSÁSZÁR,
Str. V. Goldis 1.
Select-mozsi mellett, Telefon 398.

„OLLA” Cristallin és Tropic a legmodernebb. Az egész világ bizalmát bírja, mert minőségileg pótolhatatlan.

Ne fogadjon el „OLLA” helyett olány utánszatoke.

Városszerte

Óriási az érdeklődés az aradi kisebbégi újságírók augusztus 30-iki Garden-Party-ja iránt

A garden party egyik főérdeklődése az újszerű szerencsevásár. A főbb nyeremények csak egy nagyon kis része látható a Szabó Albert-cég kirakatában. Ma délután és este az érdeklődők százal nézték ezeket a remek tárgyakat. De számos tárgy terjedelménél fogva sem fér el a kirakatba. Megemlítjük a szerencsevásár nyeremény-tárgyai közül a 2 zsák lisztet, 50 kiló cukrot, rengeteg háztartási cikket, ruhaneműket és más értékes tárgyakat. Az aradi kertészek is hozzájárulnak a szerencsevásár színességéhez és érdekességéhez, amennyiben rengeteg viraggal és délszaki növényvel díszítik fel a szerencsevásárt.

Az ünnepségen finom enni- és innivalókat szolgál fel a rendezőség. Minden lesz, ami szem-szájnak ingere. A szórakoztató műsorból kiemelhetjük a plasztikus filmet, amelynek Arad-on lesz a premierje, ezenkívül a bűvészműtávjokat, a Kis Olimpia ragyogó számait. Kiváló boxolók, birkózók és vívók mérkőzést rendeznek, ezenkívül tornász-műtávjokban gyönyörködhetik a közönség. A rendezőség a hangulat fokozása céljából felkéri a hölgyközönség köreiből azokat, akiknek a most divatos dírdíjruhájuk van, hogy lehetőleg abban jelenjenek meg.

Az aradi-nou-ni Tündérkertben végbemenő Garden Party hosszú ideig emlékezetes élménye marad a közönségnek, amely potom pénzért a lehető legkellemesebben szórakozhat. A belépődíj mindössze 12 lei. Ebben az összegben az összes mellékletek bennefoglaltaknak.

Megemlítjük, hogy az autbuszközlekedésről is megfelelő gondoskodás történt. A Novac-cég autbusza 8 leiért szállítja a garden party színhelyére a közönséget, de ebben az összegben a visszautazás ingyenes. Mindenki az újságírók garden party-ján lesz az a lelső nemcsak Arad-on, hanem Aradul-Nou-n is. Ott lesz az egész város színe-lava ezen a remek kerti ünnepélyen, amely hosszú időre felejthetetlen élmény marad.

— Furcsa jogeset: az anyagiállás mégis örökölt. Londonból jelentik: Mrs. Lavinia G. Balt-f meggyilkolva holtan találták dublini lakásán. A nyomozás alig néhány óra alatt megállapította, hogy az özvegyasszony 20 éves fia ölte meg. John Balt bíróság elé állították, azonban nem hoztak ítéletet ügyében, mert az elmeszakértők megállapították róla, hogy beszámíthatatlan örült. Az özvegy 1000 font sterlinget hagyott hátra és most előállt az az eset, hogy gyilkosa örökölt. Az angol törvények értelmében az anyagiállás fiának nem lenne semmiféle öröklési joga, ha a bíróság elítélte volna, de miután elmebetegnek nyilvánították, a gyilkos megkapja anyja egész vagyonát.

— Turisztika. A Tornaegyesület turistaosztálya vasárnap Podgoria-i könnyű turát vezet vendégek részére is. Indulás szombat délután 6,20-kor a Podgoria-állomásról, Livada, Cap de dracu, itt szállás. Vasárnap reggel Highis, Valea Milova, Milova, innen vissza Arad-ra az esti villamossal. A jövő vasárnap, szeptember 5, 6 és 7-én rezeat-i ultra autocomionnal. Utirány: Timisoara, Lugoji, Caransebes, Ferdinandsberg (vasművek), Ruscija, (visművek és fehér márványbánya), Zaicani, Kisvaskapu-szoros, Sarmisegethuza (ásatások), Hateg, Subcetate (Kendeffy-kastély), Rau-Mori, Gura-Zlata. Szállás a menedékházban. Másnap felmenetel a Zenoga-tóhoz, majd vissza Gura-Zlatára. Visszafelé Hateg, Hunedoara, (vasgyár és várkastély), majd Deva (vár). Arad-ra érkezés kedden éjjel. Jelentkezések és felvilágosítások a klubhelyiségben és a Foto Central-üzletben. Vendégeket csak feltételeesen fogadjuk el.

— Elveszett karkötő. Csütörtökön este 7—8 óra között a főutvonalon elveszett egy köves, dubléarany-karkötő. Becsületes megtaláló infatomban részeseül Bariju ucca 2. szám alatt, Depold-nál.

KOZGAZDASÁGI KÖZLÖNY

Még jobban megszigorította a Jegybank a márka eladását a szabadforgalomban

Most már egy nap alatt kötelező a németországi export-devizák értékesítése — Megtorló intézkedés a törvényellenes petroléum-szállítások miatt

Mint Bucuresti-ből jelentik, a Banca Naționala tegnap óta még jobban megszigorította a márka szabad kereskedelmi forgalmát és újabb intézkedésével csak egy napi határidőt adott a márka eladására, mert ezzel akarja kényszeríteni a német valuta tulajdonosait, hogy a márkát a Jegybanknak adják el 37 és fél leies hivatalos áron.

A így megszerzendő márka-devizát viszont a Jegybank 42 lejért fogja eladni azoknak az importőröknek, akik Németországból árukat akarnak behozni.

Körülbelül két héttel ezelőtt tudvalevőleg nagy feltűnést keltett, hogy a Banca Naționala csupán három napi időt engedélyezett az exportőröknek a márka-deviza szabadkereskedelemben való értékesítésére. Ezt a rendeletet szigorította meg tegnap a Jegybank az alábbi új rendelkezésével:

A három nap közül a legelső napon kell értékesíteni a márkát.

A második napon a Jegybank exportellenőrző hivatala megvizsgálja a deviza-eladási okmányokat.

A harmadik napon a Banca Naționala külügyi osztálya végrehajtja a fizetési utalványt. Ha a Jegybank külügyi osztálya esetleg úgy találja, hogy formai hiba van az utalványon, — mert hiszen ez gyakran előfordul — és a dokumentumokat nem tartja elégségeseknek, ez esetben a deviza eladója nyomban kiesik az eladási terminusból. Emiatt stornirozni kell a márka-deviza eladását és így a márkát a Banca Naționala veszi át 37 és fél leies árfolyamon.

Ugy találják, hogy a Jegybank átvételi ára és a márka eladási ára között nagy különbség áll fenn. Az importőrök vonakodnak a Jegybanktól 42 lejért megvenni a márkát és így a szabadkereskedelemben most sem vétel, sem eladás nem történik.

Az exportőrök ugyanis képtelenek a Jegybank által megállapított egy nap alatt tudni a márkán, illetve, ha sikerül is eladni, az ellenőrző hivatal, valamint a Banca Naționala külügyi osztálya olyan alaki hibákat fog felfedezni, amelyek miatt stornirozni kell az eladást és a márka alacsony árfolyamon a Jegybank tulajdonába megy át.

A Banca Naționala voltaképpen ezt akarja elérni, mert türehetetlennek tartja, hogy különösen a petroléum-exportőrök óriási

értékeket képviselő márka-devizákat tartanak vissza és azokat vagy a tiltott forgalomban, vagy pedig külföldi összeköttetések segítségével, a világ-tőzsdék zugüzereit bevonásával értékesítik.

A Jegybank vezetőségének tudomása van arról, hogy az utóbbi hónapokban szabályellenesen lebonyolított hatalmas méretű petroléum-export legnagyobb részének ellenértéke is tiltott uton került kifizetésre, ezért forszírozták a kőolaj-termékek exportőrjeit, hogy a román—német kereskedelmi egyez-

Új megegyezés előtt...

Néhány napon belül létre jön a román—magyar új kereskedelmi és fizetési egyezmény

— Magyarország ezután mindig azonnal kiegyenlíti a kapott árucikk árát — A magyar vámnál eltörlik a fa bevitelét megnehezítő illetékek.

Az utóbbi napokban röviden megemlékeztünk arról, hogy a román—magyar új kereskedelmi és fizetési egyezmények létrehozása céljából Sinaia-ban tanácskozássra ültek össze a két állam kereskedelmi és pénzügyi megbízottjai.

De ez alkalommal nemcsak Magyarország, hanem Hollandia képviselői is megjelentek Costinescu dr. kereskedelmi miniszternél, az új román—holland kereskedelmi és fizetési egyezmény sürgős létrehozása céljából. Costinescu dr. kereskedelmi és iparügyi miniszter felülvizsgálja az új egyezmény-tervezetet és ő állapítja meg a Hollandiának szállítandó búzáink eladási árát is. Ha semmi akadály nem gördül a megegyezés elé, úgy már e hét végén aláírásra kerül az árucseré- és fizetési szerződés.

Minden jel arra mutat, hogy a román—magyar új kereskedelmi és fizetési szerződés is hamarosan elkészül, mert a tárgyalások kedvező mederben és gyors tempóban haladnak. A Tătărescu-kormány megbízottjai azt a kívánságot terjesztették elő, hogy Magyarország teljesen törölje el a romániai fára bevezetett beviteli illetéket, mert az megnehezíti faexportunkat.

Arra is kérték a magyar kormányt, hogy sürgősen állapítsa meg kukoricánk számára a beviteli kontingenst, mert most elég nagy lesz a kukoricatermésünk és sokat birunk exportálni. A magyarországi megbízottak biztató kijelentéseket tettek.

ményben megállapított 25 százalékos petroléum-kiviteli kvóta 65 százalékra szaporodjon.

Hiába kötöttük mi ki a román—német egyezményben, hogy a Németországba irányuló összes árukivitelnek csak 25 százaléka lehet petroléum, mert az ellenőrzés hiánya miatt ezt az utóbbi időben egész 65 százalékig felfokozták és a petroléum-exportért járó márka-devizákat tilos uton értékesítették. Ezért végül a Banca Naționala most arra, hogy az összes márka-devizák még kényszereszközökkel is hozzá fussanak be.

Egyébként azt is jelentik Bucuresti-ből, hogy a román—német petroléum-export ügyében tegnap Gh. Leon kereskedelmi minisztériumi államtitkár behatóan tárgyalt Fabritiuszal, Németország bucuresti-i követével,

mert tudvalevőleg a Tătărescu-kormány megtorlasképpen átmenetileg beszüntette Németország felé a petroléum-termékek szállítását és ezt csak akkor engedi meg újból, ha a kőolaj-termékeket erős devizával fizetik meg nekünk.

Tegnap azt a nagyfontosságú határozatot hozták, hogy tekintettel az eddigi fizetési nehézségekre és tekintettel arra, hogy Romániának 10 millió pengő követelése áll fenn, az ezután tőlünk exportálandó áruk értékét Magyarország azonnal kifizeti és ez a fizetés nemcsak készpénzben, hanem árukkal is történhetik.

A Banca Naționala ugyanis nem szeretné, ha a román—magyar kliring egyenlege nagyobbodna és ezért elsősorban a Jegybank kívánta a készpénzzel, vagy árukkal való azonnali fizetésnek az új egyezménybe való belefoglalását.

Magyarország megbízottjai hozzájárultak ehhez, mert szerintük semmi akadályja nincs annak, hogy a magyarországi speciális gyáripari termékeket minél tömegesebben exportálják hozzánk.

— A NÉMET KORMÁNY ÚJABB KEZELMÉNYEKET ADOTT A GYÁRIPARNAK. Berlinből érkező jelentés szerint a német kormány újabb kedvezményekkel akarja elősegíteni a német gyáripari termelést és lehetővé kívánja tenni az export növelését. Másfél évvel ezelőtt két és fél milliárd márka kölcsönt folyósított a birodalmi bank utján azoknak a gyáraknak, amelyek exportra alkalmas produktumokat gyártanak és ezzel sikerült is a németországi ipari exportot fellendíteni. A kölcsönt 6 és 7 százalékos évi kamat ellenében folyósította a birodalmi bank. Hogy a két és félmilliárd márka vissza-fizetése és a kamatfizetés ne terhelje nagyon súlyosan az ottani gyáripar, a kormány most elhatározta, hogy a még fennálló egymilliárd 440 millió márka kölcsön kamatát öt százalékra szál-lítja le, tehát évente sokmillió megtakarítást juttat a gyáriparnak.

— A napokban újból megkezdődnek a román—olasz kereskedelmi tárgyalások. Bucuresti-ből jelentik: Ugo Sola, Olaszország romániai követe tegnap visszatért szabadságáról és beavartottak szerint már a napokban újból megkezdődnek a román—olasz új kereskedelmi és fizetési egyezmény létrehozását elősegítő tárgyalások. A kormány azért szeretné minél előbb hefejezni a tárgyalásokat, hogy az új fizetési szerződés alapján sürgősen megkaphassa azt a 70 millió líra követelését, amely a román—olasz kliring javunkra mutató egyenlege gyanánt szerepel. A bucuresti-i közgazdasági napilapok most rámutatnak arra, hogy a múlt év októberében elrendelt szankciók, amelyekhez mi is csatlakoztunk, voltaképpen csak szüneteltették a román—olasz kereskedelmi forgalmat, de teljesen nem szakitották meg és ha létrejön az új szerződés, úgy fokozottabb erővel indul meg az árucseréforralom. Azt is megállapítják, hogy a régi kereskedelmi és fizetési egyezmény nem felel meg a mai viszonyoknak.

NEMZETKÖZI ŐSZI LAKBERENDEZÉSI HÁZTARTÁSI VÁSÁR RÁDIÓ KIÁLLITÁSSAL BUDAPEST

szeptember 3-tól 13-ig

Külföldiek részére főláru vasúti-egy és egyharmad áru utólagos vizumkedvezmény augusztus 28-tól szeptember 13-ig oda és szeptember 3-tól 20-ig visszautazásnál

Szeptember 3-tól kezdve átutazási viszonylatban is.

Részletes felvilágosítások az

„Europa“ (Sándor könyvkereskedés) és a „Wagon-Lits//Cook“ irodában

Arad-ra is megérkezett az új export deviza-rendelet, de a bankok nagyon nehéznek tartják a végrehajtását, mert súlyos terheket ró rájuk

Arad. Lapunk csütörtöki számában megírtuk, hogy a Banca Naționala teljesen új export deviza rendszert vezet be, mert ezzel akarja megszüntetni az eddig tapasztalt visszaéléseket, amelyeket egyes exportőrök állítólag a Jegybank terhére elkövettek.

Az új rendeletet csütörtökön megkapta a Jegybank arad-i fiókja is, valamint az összes felhatalmazott bankoknak is kikézbcsítették. Ez utóbbiak megállapították, hogy az új rendelet igen súlyos kötelezettségeket ró rájuk és azoknak betartása rendkívül nehéz, habár ők mindent elkövetnek az új rezsim fennakadás nélküli bevezetése érdekében.

A rendelet értelmében ezután a szárazföldön exportálható árukat — a romlandó élelmiszerek kivételével — csak annak a külföldi banknak a címére szabad feladni amely valamelyik romániai felhatalmazott pénzügyintézménnyel állandó összeköttetésben áll.

Hogy az összes külföldi bankok belemennek-e ebbe, azt kétségesnek tartják a romániai intézetek.

— Finomabb liszt őrlését kérik a gabonaértékesítési hivataltól. București-ből jelentik: A gabonaértékesítési hivatal Timis-Torontál, Caras, Severin, Arad, Bihor, Saftumare és Salaj-megyék gazdáinak 15.000 aláírással ellátott kérvényét vette kézhez, amelyben azt kérik, hogy engedjék meg a paraszt-malmoknak az egységes liszten kívül a finomabb minőségű liszt őrlését is. A kérelem fölött legközelebb dönt a gabonaértékesítési hivatal.

— Megállt az osztrák schilling esése. București-i tőzsdekörökből származó hír szerint az osztrák schilling árfolyamése tegnap megállt. Tudvalevőleg az óriási kínálat következtében az utóbbi hetekben számottevően lecsökkent az osztrák valuta kurzusa, de ez az esés most megszűnt.

— **AZ ARANYRUDAKRA ADOTT KÖLCSÖNÖKET SZEPTEMBER 1-RE FELMONDTA A FRANCIA NEMZETI BANK.** A Párisból București-be érkező jelentés szerint a francia nemzeti bank most felszólította üzletfeleit, hogy az utóbbi években aranyrudak elzálogosítása ellenében kapott kölcsönöket szeptember elsejéig fizessék vissza. Az ilyen kölcsönök a francia nemzeti banknál 1934-ben 6288 millió frankot, 1935-ben 3600 millió, 1936 év utolsó kimutatása szerint pedig már csak 1276 millió frankot tettek ki. Ezeket az aranyrudalag-kölcsönöket leginkább külföldi nemzeti bankok vették igénybe és ezek közül legnagyobb összeggel a spanyol jegybank szerepel. Magánosoknak ilyen címen csak 15 millió frank adóssága áll fenn. Az aranylombard kölcsön kamata, amely eredetileg egy százalékkal volt felette a leszámítási hivatalos kamatlábnak, azaz 1935 májusig csak 3 és fél százalékot tett ki, — most elérte a 9 százalékot.

— Leszállították a görög valuta hivatalos eladási árát. București-i jelentés szerint a Banca Naționala a görög drachma hivatalos eladási árát 1:15 leiről 1:05 leire szállította le, ami a lei értékének emelkedését jelenti. A görög valuta vételi árfolyama 1 lei alatt áll.

— Hat ponttal esett a csekkorona árfolyama. București-ből jelentik, hogy a csekkorona 5.86 lei kurzusról 5.80 leire csökkent. Ennek az oka, hogy exportőrjeinknél nagyon megszorodott a csehszlovák deviza és nem bírják azt elég gyorsan értékesíteni, mert a csehszlovákiai áruimport erősen lecsökkent az utóbbi hónapokban. De nemcsak az árubehozatal lanyha, hanem folyton kevesbedik a száma azoknak is, akik tőlünk Csehszlovákiába utaznak. Ugyanis az ottani speciális gyógyfürdőket most már kevesebben látogatják, mint augusztus közepéig, mert az onnan érkező jelentések szerint elképzelhetetlenül rossz az időjárás. Karlsbadban például hetek óta folyton esik, ami elriasztja a fürdőző közönséget.

Fizessen elő az „Aradi Közlöny“-re!

A világ legcsodálatosabb művésztelepéről

nyilathozik Bauer Lilla, a telep egyetlen magyar lakója

Nem ismertem azelőtt és mégis ismerős, ahogy ott ül az esteledő kertben, fáradtan és csodálkozó arccal nézve a város távoll, ködben uszó tornyait. Ismerős, mert hétről-hétre látom ezt az egyformán kábult tekintetet, ahogy a messzi külföldről pihenni hazatért világjáróink elfeledkeznek az angol, olasz vagy japán riváldó fényéről és pestivé vedlenek a Duna partján. Pestivé, rokonokkal, bohém barátokkal és lírtelen szükre zsugorodott horizonttal. Pestivé, aki kisszakasszal számol és a hazakerkezés első perceiben már nyakig ül a meghívások tömegében. Hiszen pihenni jött haza!

Ez a világjáró Bauer Lilla, a világhírű Jooss-ballet magyar szolótáncosnője. Komoly, fekete lány, féltékeny, bizalmatlanul, de reneteg reménnyel indult esztendő e őt Mr. Elmhirst dartingtonhalli birodalmába.

Egy csodálatos modern birodalom

Dartingtonhall a világ legcsodálatosabb telepe. Mr. Elmhirst tíz esztendő előtt megvásárolta az angol királyok dartingtonhalli várát, melynek alapját 110 évvel ezelőtt tették le. A vár, persze, már rom volt. Mr. Elmhirst restauráltatta, majd a környék erdőit kezdte kitermelni, butorgyárat alapított, óriási farmokat, különféle fizeteket és lassan egy egészen új, modern birodalmat rendezett be magának.

De beszéljen erről Bauer Lilla. Mindenkinél jobban ismeri, hiszen ott él a Jooss-ballet is pihenő hónapjaiban.

— Dartingtonhall — mondja — két részre oszlik. Az egyik rész a nevelést és a művészetet szolgálja, a másik rész az üzem: farm, gyárak ésatöbbi.

— Hányan ének ott?

— Körülbelül ötszázötvenen. Ebből vagy 100 a művész, a többi munkás és alkalmazott. Minden munkásnak külön háza van, hideg-meleget vízzel, központi fűtéssel. Háztartást egyik sem vezet, az étkezés ugyanis kollektív. Dartingtonhall minden szükségletét maga fedezi. Ott van a világ legmodernebb villany-fűrésztelene. A butorok ott készülnek. A szövetek is. A juhok ott legelnek a völgyekben és dombokon.

A világ első iparművészei, tervezői dolgoznak ott.

Élelemmel ugyancsak ellátja magát a telep. Gyönyörű volt idén, husvétkor. Tizenötezer kicsibe kelt ki ekkor a gépekből. Minden tökéletes és az ember mindent megkap, amit kíván.

— És mi a helyzet a művészekkel?

— A telep művészlakóinak zömét a Jooss-ballet teszi. A balett tíz férfi és tíz nőtaggal,

Senkinek nincs gondja semmire!

— Milyen érvényesülési lehetősége van egy művésznek a telepen?

— Elsősorban tökéletesen ellátják. Mind-egyiknek külön stúdiója van, különálló ház a mezőn, domboldalon, hogy zavartalanul dolgozhassék. Elmhirst azután mindenben a segítségükre van. Kiállításokat rendez Londonban, megbízatást szerez nekik. Egyszóval, mindenben gondoskodik róluk.

— A környék hogyan vélekedik a telepről?

— Az egyik táncos bement egyszer a városkába a borbélyhoz és azt az utasítást adta neki, hogy borotválja le a haját. A borbély szabadkozott: de, uram, ez nem lesz jól! A táncos csak kötötte magát a kéréshez. A borbély megkérdi: honnét való uraságod? Dartingtonhallból, — mondotta a táncos. Akkor megborotválom, de azonnal, — válaszolta a borbély és

valamint tiztagu műszaki személyzettel és két zongorával turnézik. Közülük az egyik az a komponista, aki a balett zenéit szerzi. Természetesen a balettel utazik Jooss is a feleségével. Az előkészület és pihenés hónapjait Dartingtonhallban töltjük. Külön épülete van a balettnek, mindenkinek külön szobája. A kastélyban vannak a stúdiók, gyakorlótermek, koncertterem, mert Dartingtonhallnak házi zenekara is van, a világ legkiválóbb muzikusaiából.

— Egy másik épületben van Jooss iskolája. Ott képezik ki az utánpótlást Jooss asszisztensei. Harminc-negven tagja szokott lenni általában az iskolának.

— A kosztümjeinket, a díszleteket természetesen a telepen élő művészek tervezik.

— És ingyen laknak a telepen?

— Nem. Fizetést kapunk és ebből fizetjük az ellátást és lakást.

— És a balett turné?

— Azt Mr. Elmhirst finanszírozza, az anyagi rizikó az övé, mi fizetést kapunk.

Gropius tervezte a színházat

— Mi van még a telepen?

— Szeptemberben fog megnyitni Csehovnak, a világhírű orosz író fiának színésziskolája, Csehovnak Olga Csehova volt az első felesége és még ezekben az időkben került szorosabb kapcsolatba a színészettel. A Csehoviskola lényegében ugyanaz lesz, mint a Joossbalett. Szeptemberben kezdi a munkát, három évig fog dolgozni Dartingtonhallban, azután összcserélti végleges társulatát és turnézni fog, mint mi.

— Van színháza a telepnek?

— Van, kettő. Egy hatalmas közsínház, melyet Gropius tervei szerint építettek át és egy szabadtéri színpad az egyik domb oldalában. A színházat most megint átépítik Csehov tervei szerint. Mert, tudja, nálunk örökké építenek.

Mindennek mindig a legmodernebbnek kell lennie és ezért sohasem szünetel a munka.

— Szoktak előadást tartani ezekben a színházakban, nyilvános előadást?

— Soha. Minden évben megesik, hogy Mr. Elmhirst meghívja barátait és ilyenkor estélyt rendez, de ez, természetesen, zártkörű. Legutóbb Udai San Kar táncolt egy este a szabadtéri színpadon. Isteni élmény volt. Különbösen reneteg művész barátja van Elmhirst-nek. Tagore és családja sokat járt nála.

A telep másik érdekessége az iskola, ahol öt éves kortól tizenhétéves korig nevelik a gyermekeket, teljesen a modern pedagógia elvei szerint. Ebbe az iskolába jár Freud unokája is.

— úgy tett.

— Van valami hibája a telepnek?

— Igen. A suszterunk kitanulta az autózvezetést és autobuszsoffőr lett, most nincsen suszterunk és ha kilyukad a cipőnk, ami a tánccipővel gyakran megesik, újat kell venn.

— Hol turnéztak az elmúlt esztendőben?

— Északamerikában, a Skandináv államokban, Hollandiában, Belgiumban, Svájcban és persze Londonban, meg Párisban.

A Jooss-ballet magyar világhíressége őszibarackot eszik. Furcsa, egyiptomi vágásu szemre, arca elfordult a ragyogó Citadella felé és talán Dartingtonhallra gondol. Dartingtonhallra, melyet Mr. Elmhirst azért teremtett, mert — így írja az egyik lapjában — „Angliában rövidesen megbukik a kapitalizmus és akkor legálább megadtam a mintát, hogyan kell az új Angliát berendezni”.

H. I.

SPORT KÖZLÖNY

Az AMEFA a győzelem reményével indul a CFR ellen

Hatalmas érdeklődés várja a nagy találkozót — Megnyilt az elővételi pénztár

Nem a megindult futballszezon második, Arad-on játszott meccsének, hanem valóságos derby-mérkőzésnek jár ki az az érdeklődés, mely a nagyközönség körében a vasárnapi AMEFA—CFR-meccset megelőzi. Az AMEFA tegnapi edzésének közönsége egy kisebbfajta mérkőzés közönség számarányának felelt meg, annyira szíven viseli az egész piros-fekete szurkológárda ennek a vasárnapi mérkőzésnek kimenetelét, ahol

az ellenfél a bucuresti-i CFR ugyyszólván jelenleg legerősebb játékerőt képviselő együttes, ugy a fővárosban, mint talán az egész országban.

A tegnapi tréning közönsége elégtétellel és jóleső örömmel állapította meg, hogy a közelmúlt hibái és hiányai szemelláthatólag tűnnek el az AMEFA csapatából és

a mindenképpen győzni akaró lelkesedés mellett, fitt kondíció, komoly egyéni játéktudás és az együttesbe beleilleszkedő ésszerű összjáték jellemzi máris a vasárnapi nagy harcra készülő piros-fekete fiukat.

A csapat összeállítása, hasonlóan az elmúlt hét-

hez, csak vasárnap történik meg, azonban a pénteki utolsó tréningen már kijelölik azt a játékoskeretet, amelynek soraiból a mult vasárnap oly objektíven vezető Costel Radulescu bíró sipjelére az AMEFA tizenegye starthoz fog állani.

Az a hatalmas érdeklődés, mely tavaly csak igazán nagy mérkőzéseket kísért és amely

bizonyval rekordközönséget visz ki a vasárnapi AMEFA—CFR találkozásra, készítette az AMEFA vezetőségét, hogy az elővételi pénztárat már péntek reggel megnyissa a Szabó Albert-cég helyiségében.

Sportkörökben erősen mérlegelik a mérkőzés kedvező kimenetelét az AMEFA számára és világvárosi mintára, valóságos fogadási láz vett erőt az embereken, akik komoly összeget kockáztatnak meg kedvenc csapatuk győzelme esetére. Bucuresti-ből nyert információk szerint a CFR komplett, újjászervezett csapatával érkezik a számára is döntő jellegű, erősíramunak ígérkező mérkőzésre, úgy, hogy az AMEFA lelkes, nagyszámu táborának élvezetes, valóban eseményszámba menő sportattrakcióban lesz része.

Nem indult a gerelyvető világrekorder a finn atlétikai bajnokságokon

Az 1936. évi finn atlétikai bajnokságok pontosan összeestek a finn szövetség 25 éves jubileumával. Az olimpiai atléták nagyrésze ugyan nem indult a kétnapos versenyen, de így is néhány egészen kiváló eredményt produkáltak a finn atléták. Néhány új tehetség is feltűnt.

Részletes eredmények:

100 méteren: 1. Tammisto 11.2. 2. Lindfors 11.2. 3. Virtanen 11.3.

A pálya nagyon rossz volt. Mindkét nap állandóan zuhogott az eső.

800 méteren Teileri biztosan győzött 1:55.8-cal és csak a második helyért volt küzdelem Kurkela és Hartikka között. Kurkela mellesleg előzte meg társát, mindkettőjük ideje 1:57.2 volt.

5000 méteren nagy harcot vártak Höckert és a portyán nagyszerű eredményeket elért Askola között. Salminen és Lehtinen nem indult. Askola Murakoso olimpiai szerepét játszotta, végig vezetett és az utolsó 400 méteren Höckert hairában maga mögé utasította. Höckert ideje 14:48.5. Askoláé 14:49.8. Harmadik Lämssä volt 14:54.7-el. (Höckert 14:18.5 mp-es eredménye téves jelentés alapján látott napvilágot. A szerk.)

400 gáton Nora győzött 55.8-al. A nagy favorit Tuominen a negyedik gáton felbukott és feladta a versenyt.

Magasugrásban nagyszerű mezőny indult. A 10 induló közül nyolcan ugrották át a 185-öt. Kotkas végig elsőre ugrotta a 185, 190, 195, 197-es magasságokat, de a két méter az erősen felázott pályán nem sikerült. A második Kalima és a harmadik Peräsalo is 195-öt ugrott.

Távolugrásban igen heves küzdelem volt. Az eddig ismeretlen Simo a megszorította Laint és végül csak egy centiméterrel maradt mögötte. Laine 704. Simola 703 és a harmadik Luoma 702-t ugrott.

Bärlund győzött a **súlydobásban** 15.63-al. Dobásai: 15.63. ki. 15.62, 15.49. ki. 14.87. Második Kuntsi 14.67-el, harmadik Backman 14.46.

Kalapácsvetésben Pörbölä nem indult. Berlinben nagyon megharagudott a kalapácsvetésre. Koutonen győzött 51.33 cm-el.

110-es gáton az öreg Sjöstedt győzött

15.6-os, közepes idővel Jussila 15.8 és Sjöstedt II., a bajnok öccse a harmadik.

200 méteren ugyanaz volt a befutó, mint a 100-on. Tammisto 22 mp., Lindfors 22.3, P. Virtanen 22.7.

A 400 métert Storskrubb 50.4-el nyerte mellet Peussa előtt, aki ugyanazt az időt futotta.

1500-on elindult Salminen is. Nagy verseny. Matilainen győz 3:58.8-al. Sarkama 3:59.2 és Honnania 3:59.9 előtt. Salminen — hetedik 4:02.6-al!

10.000 méteren kitört a gyalázat! Az olimpia első három helyezette nem indult el és a finn bajnokságot 32 percen felüli idővel nyerték! Ilyen eset sem történt meg már nagyon régen. Az „aerogastván” Loukola, a betegségéből alig kivagyult Virtanen előtt győzött 32:05.4-el. Virtanen ideje 32:08.4 volt. Összesen öten (!) indultak és ebből is egy feladta. Itt még a rossz időjárás sem mentesség.

Diszkoszban Kotkas győzött 45.20-al, de gyengén ment neki a dobálás.

Végre jött a **gerelyvetés**. Matti lelki defektust kapott Berlinben. Nem indult el. Nagyon hangoztatja, hogy már nem is indul többé versenyen, az idén már tényleg nem valószínű. Nikkanen viszont annál jobban fellelkesült az olimpiai második helytől, rendre dobálta a 70 métereket. Legnagyobb dobása: 73.27. Ezzel Berlinben is győzött volna. Jó átlagot dobott a mezőny. A második Vainio 67.87, a harmadik Toivonen (az olimpiai harmadik) 67.42, a negyedik Palonen 67.30 és az ötödik Sippala is 66.45-öt dobott.

Hármasugrásban Rajasaari nagy formában ugrált: 14.76, 14.86, 15.05 (ez volt a legnagyobb), 14.52 volt a négy ugrása. Az utolsó kettőt kihagyta. Remek a második Hovaa 14.83 és a már távolban fejtűnt Simola 14.70-es eredménye is.

Rúdugrásban Lindroth nem indult, akár az olimpiai próbaversenyen, pedig biztos 4 méteres ugró még ma is. Reinikka 380-al győzött az ugyanannyit ugró Saavio előtt.

O A Victoria vezetősége Fogl Károly helyébe Pojárt, a CAO volt edzőjét szerződtette le. Pojár már ezen a héten munkába lép új egyesületében.

Pénteken utazik a Gloria Bucuresti-be

A Gloria csapata, amely vasárnap bonyolítja le első divíziós mérkőzését, már pénteken elutazik a fővárosba. A csapat a következő összetételben veszi fel a küzdelmet a Juventussal: Theimler—Varjassy, Volentir—Lupas, Recheriu, Weichert—Igna, Rohan, Fritz, Dobra, Körösladányi. Tartalékként Micula és Huszti utaznak a csapattal és az expedíciót Bozgan Gheorghe sportigazgató kíséri. Tekintettel a Gloria kitűnő játékára Simeria-n, a csapat vezetői győzelmet várnak az együttestől.

Rövidtávu Mures-bajnokságot rendez a CAA

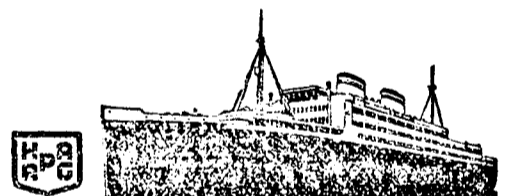
Vasárnap a Mures-nak az SGA klubházánál lévő szakaszán a CAA nagy uszóversenyt rendez rövid távokon a Mures bajnokságáért. A versenyen a rendező egyesület uszói kivül az Astra és Hakoah versenyzői is résztvesznek és remek küzdelmekre van kilátás. A versenyek győztesei tiszteletdíjakat kapnak és éremdíjazásban részesülnek.

Kucharski—Edwards dr. 1:1

A lengyel 800-as hamar revansot vett a néger doktortól elszenvedett 1500-as verséért. 800 méteren közepes idővel, 1:55.4 másodperces idővel megverte az 1:55.8-at futó kanadait.

O **Uj uszóvilágrekord**. A Kopenhágában rendezett uszóversenyen a dán hölgyuszó Hyger az 1000 méteres gyorsúszásban 14:35.6 másodperces idővel világrekordot ért el (az eddigi világrekordot az amerikai Madison tartotta 14:44.8 másodperces idővel).

O **A sebis-i Sebisana sportegyesület e hó 30-án sportünnepélyt rendez**, amelynek során az aradi SGA Kakasok mérkőznek a sebis-i futbalcsapattal. Az ünnepélyt este táncmulatság követi. A sportünnepély és a táncmulatság iránt nemcsak Sebis-en, de a környéken is nagy az érdeklődés. Az ünnepélyt a Kulturház helyiségeiben tartják meg.

HAMBURG-AMERIKA LINIE

A „Hamburg-Amerika Linie“

ajánl 1936. augusztustól októberig csodaszép utazási lehetőséget a

Földközi-tengerre

a szórakoztató utakat lebonyolító pompás motorshajóval, a „MILWAUKEE“-vel.

NAGY KELETI UTAZÁS
szept. 17—okt. 10.

MAROKKÓ és ATLANTI SZIGETEK
október 12—30.

Elvezetekben gazdag tengeri utak, pompás kirándulások, a mai időknek megfelelő részvételi árak.

Tanulmányutak az északamerikai Egyesült-Államokba a HAPAG legnagyobb óceán-gőzöseivel. Nagyérdekességű utiprogramok, olcsó árak. Földközi-tengeri szünidei utak és afrikai tanulmányutak a német-afrikai vonal tropusi hajóival.

Felvilágosítások, prospektusok:

HAMBURG-AMERIKA LINIE S.A.R.
képviselote:

KÜNSTLER

Vízum és Utazási Iroda Arad,
Bul. Reg. Maria 24. Telefon 86. 461

UJ KONYVEK

Mit kell tudni a szívről és a szívbajok megelőzéséről. Minden ötödik ember szívbajban hal meg. Ezért mindenki számára nélkülözhetetlen dr. Halmos csikángói szívspecialista orvos népszerű felvilágosító munkája, amely Wenkebach bécsi egyetemi tanár előszavával: „Mit kell tudni a szívről és a szívbajok megelőzéséről” címmel most jelent meg. A 160 oldalas könyv áttekinthető ábrákkal és élvezetes, a mindennapi élettel szorosan összefüggő szöveg nemcsak oktat, tanít, hanem szórakoztat is. Az életderültől áthatott könyvet el kell olvasni szívbajosnak, hogy ne féljen betegségétől és el kell olvasni az egészségesnek, hogy elkerülhesse a szívbetegséget. Sportoló, dohányzó és dolgozó ember életmódjáról beszél a kitűnő amerikai szerző. A tartalmából kiemeljük: A mi szívünk. Ismerd meg szívedet! A beteg szív egészsége. Az egészséges szív betegsége. Minden ember annyi időse, mint az erei. Az ideges ember szíve és az ideges szív embere. Szívbaj és egyén. A szív panaszok. A szívgörcs. A szív és az élet fűszere. A szív és a dohányzás. Szív és alkohol. A szív és a neml élet. Szív és sport. Hogyan éljen a szívbajos ember és hogyan éljen az ember, hogy ne legyen szívbajos? Cserépfalvi-kiadásban 92 lel minden könyvkereskedésben vagy Lepagenál: Cluj. Kérjen teljes jegyzéket.

Hevesi András: „Párisi eső”, amely a magyar földi életnek hosszú időre szóló eseménye lesz témájánál fogva, mert tárgya: egy ösztöndíjas magyar egyetemi hallgatónak párisi élményei: a háborútáni szajnapartl Athen idegenjeinek, benszülötteinek, értelmi és erkölcsi kavargásának páratlanul édes rajza mellett tart számot a legnagyobb érdeklődésre. De nagy esemény lesz Hevesi András könyve stílusánál fogva is, amely maradéktalanul idézi a nyugtalan párisi légkört, kirobbanó, magával ragadó stílusban, amely fordulatoságában, párisi jasszságában, ötletességben és előkelőségben a legjobb élő francia írókkal vetekszik. Gyorsan perdülő cselekmény, színes alakok: egy litván származású, monstruózus párisinak, Turauskasnak remekbe rajzolt figurája: szellemes és fölényes lélekrajz, amelyből a Szép Szó első száma, a Nyugat, Toll, Válasz is hozott izelítőt. Hevesi András: „Párisi eső” Cserépfalvi-kiadásban, szép kiállításban 119 lel minden könyvkereskedésben vagy Lepagenál: Cluj. Kérjen teljes jegyzéket.

Sigismund Freud: „Önéletrajz”. A pszichoanalízis tudományának nagy ünnepe, Sigismund Freud 80 éves születésnapja alkalmával jelent meg a Magyarországi Pszichoanalitikai Egyesület előszavával Sigismund Freud: Önéletrajz című könyve. Az új kiadást, amely egyidejűleg jelenik meg németül, angolul és magyarul, Freud helyenként kibővítette és egy függelékben kiegészítette a pszichoanalízis újabb történetével. A könyv tulajdonképpen két részből áll, az egyik az önéletrajz, a másik pedig a pszichoanalitikai mozgalom története. Pantheon-kiadásban, szép kiállításban, legújabb kötete ez a mű a „Tanulmányok a pszichoanalí-

zis köréből” sorozatnak. (Bálint Alice: A gyermekszoba pszichológiája 96 lel. Dr. Ferenczi: A pszichoanalízis rövid ismertetése 92 lel. Dr. Ferenczi: Katasztrófák a neml működés fejlődésében 129 lel.) Freud: Önéletrajz 92 lel minden könyvkereskedésben vagy Lepagenál: Cluj. Kérje a Pantheon-kiadványok teljes jegyzékét.

Tersánszky J. Jenő: „Kakuk Marci szerencsése”. Tersánszky J. Jenő Kakuk Marcija jó ismerőse a magyar olvasóközönségnek. Ez a sehonnai, vidám tekergett szomorkás-vidám kalandjaival sok derűs órát szerzett mindazoknak, akik megismerkedtek vele. Megismerkedni pedig érdemes Kakuk Marcival, noha rongyos a ruhája, lyukas a kalapja, de mindig derűs a szíve, csavaros az elméje. Újabb kalandjai is elbűvölően kedvesek s vele egy fából faragott az új Tersánszky-kötet többi alakja is. Kicsit bolondok, kicsit bolondosak, kikacagjuk őket, mint egy tarka cigánykaravánt, de végeredményben nem tudjuk leküzdeni azt az érzésünket, hogy mindnyájan kicsit hozzájuk hasonlítunk, egyformán emberek vagyunk. Tersánszky J. Jenő új kötete az Atheneum kiadásában jelent meg, ára 53 lel minden könyvkereskedésben vagy Lepagenál: Cluj. Kérje az Atheneum-ujdonságok és sorozatok jegyzékét.

A szorokszítésért:

Dr. STAUBER JÁNOS felel.

APRO HIRDETÉSEK.

Egy apróhirdetés 20 lel. Minden további ára 10 szóig csupán 10 szó 2 lel.

Apróhirdetéseket este 9 óráig vesznek fel az Aradi Közlöny kiadóhivatalai. Telefon: 151.

ALKALMAZÁS

Keresünk helyi akvizitort bevezetett oikkhez. Ajánlat: Lepage Cluj címre küldendő. 8890

Románul tudó gépiró vagy gépirónő ügyvédi irodába keresetlik. Dr. Werner, Str. Horia No. 4. 8910

Egy fiatal ispán, gazdasági szakiskolával és gyakorlati, felvétetik. Ajánlkozók jelentkezzenek augusztus 30-án reggel a „Fehér Kereszt” szállóban Dr. Stoianoviciálnál.

ÜAKÁS

Shép, uccai butorozott szoba intelligens ur részére kiadó. Str. N. Filipesou 22.

Keresek központban díszkrét bejárati csinosan butorozott parkettás szobát, fürdőszobahasználattal, azonnalra, vagy szeptember 1-re. Címeket a kiadóba „Augusztus 1” jellegre.

OKTATÁS

STEINER Izr. leányinternátus felvevő nyilvános és magántanulókat a jövő tanévre. Gondos nevelési, jó ellátást, lelkiismeretes correpetálást nyújt mérésékel díjért. Prospektussal szolgál: Internatul de fete evrei Arad, P. Avram Iancu 9. 3537

VÉTEL ÉS ELADÁS

Kitűnő vegyes mézek fehér dióbból kapható Ungár fűszerüzletben, Uránia-mozil épület. 3912

Eladó 6 osalád méh, présrel és teljes felszereléssel együtt. Str. I. Weitzer 6. 3907

Haláleset, elutazás, költözködésből kifolyólag veszek készpénzért óska butorokot, ruhaneműket, testműveket, könyveket, szőnyegeket, ágyneműt, matracokat, hangszereket, máka a ura-papirt, ócskavasat, padlásholmit stb. Vidékre is megyek. Címeket a kiadóba, vagy lakásomra, Str. Theodor Giontea 10. 3789

Electromotorok, új és használt minden nagyságban jutányos áron kaphatók Kalmár József, c'gnél, Str. Brătianu No. 1. 3302

Csak pár napig veszek valódi perzsaszőnyegeket. Címeket „Perzsaszőnyeg” jellegre a kiadóba kérek. 3889

Csillárok nagy választékban rendelkező olasz áron Kalmár József c'gnél, Str. Brătianu No. 1. 3302

KHRESEK megvételre 8 drb. jókarnan lévő vasradonyós üzletujtót. Cim „Unirea” benzinkut, Calea Aurel Vlaicu, Sirian. 3905

VENNEK egy 1000-1500 kgr.-ig mérő hidmérleget. Crisan Teofil, Zam. 3909

EGY CSUKOTT autó eladó, 6 hengeres, 6 jó gummival, Buick-motor, kitűnő állapotban. Esetleg becsérlném kisebb autóra, ha nyitott nem bai. Mészárik, Páncota. 3908

Villany-szerelés és azok javítása Villany-műszerek és azok javítása Villany-csillárok és azok javítása Villany-gépek és azok javítása Villany-szerelési anyagok raktára

NAVRÁDI, Arad, Str. Metianu. 982

KÖLÖNFÉLÉK

Kulcsesomó elveszett. Becsülletes megtaláló jutalom ellenében adja le a kiadóhivatalban.

Rádióműsor

Romániai időszámítás.

PÉNTEK, AUGUSZTUS 28.

Bucuresti 6.30: Ritmikus torna, rádióhírek, reggeli hangverseny, háztartási és gyógyászati tanácsok. 12.05: A bécsi szimfonikus zenekar hangversenyének közvetítése Salzburgból. Vezényel: Toscanini. 14.00: Időjelzés, tőzsde, sport, hírek. 14.30: Könnyű zene gramofonlemezeken. 15.00: Utolsó hírek 19.00: Időjelzés, időjárásjelentés, gabonatőzsde. 19.04: A Sibiceanu-zenekar hangversenye. 19.45: Aktualitások 19.55: A hangverseny folytatása. 20.15: Rádióegyetem 21.05: Erdészeti felolvasás. 21.20 Verdi: „Rigoletto”, opera 3 felvonásban A szünetekben időszéri közlemények, hírek és sport. 23.45: Hírek a külföld számára francia és német nyelven. 23.55: Hírek.

Budapest I. 7.45: Torna. Utána: Hanglemezek 8.20: Étrend. 11: Hírek. 11.20: Felolvasás. 13: Déli harangszó. 13.05: Országos Postászenekar. Közben kb. 13.30: Hírek 14.20: Pontos időjelzés 14.30: Jakabfi Magda zongorázik, Tóth Gabriella énekel, zongorakísérettel. 15.40: Hírek. 16.05: Étrend. 17.15: Milyen okosak az állatok? 17.45: Pontos időjelzés 18: A rádió szalonzenekara. Közben kb. 18.50: Sportközlemények 19.25: Har sányi Gizi előadása. 19.50: Hegedűbrácsa kettős. 20.30: Az olasz-francia viszony utolsó 30 esztendeje 21: Film, dalok és jazz-együttesek. Közben kb. 21.15: Az Őzli Lakberendezési Vásárról és Rádiókiállításról. 22.10: Hírek. 22.30: Az Operaház tagjából alakult zenekar.

Budapest II. 20-20.25: Modern művészeink és a nép. 20.30-20.55: Hanglemezek. 21-21.30: Levegőhívítás. 21.35-21.50: Hírek. 21.55-23: Komor Góza szalon- és jazz-zenekara.

Pozsony. 15: Német és magyar hírek. 15.10-15.30: Lemezek. 19: Magyar műsor. 23.15: Magyar hírek. 23.30-24: Lemezek.

Bécs. 8: Ébresztő. 8.25-9: Könnyű lemezek. 12.05: A bécsi filharmonikusok hangversenye Toscanini vezénylettel. 20.10: Új amerikai és angol zene lemezek. 20.55: Katonazene. 23.10: Rádiózenekar. 0.45-2: Bárzene.

Belgrád. 7: Reggeli műsor. 13: Rádiózenekar. 14.15: Népdalok. 18.20: Népdalok. 19.30: Meze Anita operaénekes előadása. 20.50: Lemezek. 22.30: Lemezek. 23.20-24: Rádiózenekar.

Leipzig. 7.30: Rendőrzene. 19: Szimfonikusok. 21.10: Négy katonazene. kar együttes hangversenye. 23.20: Szimfonikusok Bruckner: I. szimfonia. 0.40: Stuttgart.

Róma. 20.32: Magyar hírek. 20.20: Egyes zene. 20.05: Lemezek. 21.40: Szokoll: La moglie per un affare. há romielvonásos operett, Utána tánczene.

SZOMBAT, AUGUSZTUS 29.

Bucuresti 6.30: Ritmikus torna, rádióhírek, reggeli hangverseny, háztartási és gyógyászati tanácsok. 13.30: Időjelzés, vizállás jelentés, tőzsde, kulturális hírek. 13.40: Déli hangverseny. 14.15: Hírek. 14.30: Román zene. P. Alexandru énekel. G. Boldeanu zongorakísérettel. 14.50: Könnyű zene. 19.00: Időjelzés. 19.03: A Marcu-zenekar hangversenye. 20.05: Időszéri apróságok 20.20: Egyházi hangverseny közvetítése Brasovból. 21.20: Felolvasás. 21.35: A Corologos-jazz tánczeneje. 22.30: Hírek. sport. 22.45: Zenekari hangverseny. 23.45: Hírek a külföld számára franciául és németül. 23.55: Hírek.

Budapest I. 7.45: Torna. Utána: Hanglemezek 8.20: Étrend. 11: Hírek. 11.20: Felolvasás. 13: Déli harangszó. 13.05: Kiállítás és Vásár megnyitása Debrecenben. 14.15: Pontos időjelzés. 14.30: Sebő Tóni és cigányzenekara. 15.40: Hírek. 16.05: Étrend. 17.15: Elza néni meztől 17.45: Pontos időjelzés. hírek. 18: Közvetítés a Folyam-ország búváriskolájából. 18.40: Szili Dénes tárogatózik, zongorakísérettel 19: A távolalató készülékről 19.30: A rádió szalonzenekara. 20.30: Székely György vidám csevegése. 21: Ami az Olympiaszból kimaradt. Tarka est. 23.15: Hírek. 23.45: Az 1. honvéd gyalogezred zenekara. 0.05: Hírek.

Budapest II. 19-19.25: Hanglemezek. 20-20.25: Mezőgazdasági felőra. 20.30-21: Vig Miklós énekel, zongorán kísérti Környei Béla. 21.30-21.50 Hírek.

Bécs. 8: Ébresztő. 8.25-9: Könnyű lemezek. 15: Rosenthal zongoraművész lennezel. 19.10: Hirschberg: A Negoj a fővárás-l hegységben, csevegés lemezekkel 23: A müncheni sakkolimpiaszból 23.10: Heinitz Fya esellőzik. 23.50: Hírek. 0.05-2: Jazz.

Pozsony. 11.10: Magyar hírek 15: Német és magyar hírek. 15.15-15.30: Lemezek. 19: Magyar műsor. 21.45: Plöbel operaénekes olasz dalokat és árlákat ad elő. 23.15: Magyar hírek. Belgrád. 13: Népdalok 14.15: Lemezek. 18.20: Lemezek. 19: Népdalok. 21: Strauss O.: Varázskeringő. operett. 24-0.30: Zene.

Deutschlandsender. 7.10: Könnyű zene. 13: Könnyű zene dalokkal. 15: Tarka óra. 17: Tarka lemezek. 19: Thüringiai éneke és zenéje. 20: A dóni kozákok énekkara. 23.30: Nardini: Triószonáta. Dittersdorf: F-dúr zongorahármas.

Róma. 20.32: Magyar hírek. 20.20: Egyes zene. 22.20: Zenekari verseny Marcucci mezzoszopránal, Utána tánczene.

HUNGARIA

Nagyszálloda

BUDAPEST,

a Dunaparton. Előkelo otthon! Polgári árak! Táviratcím: „HUNGARIOTEL”.

Legújabb jelentéseink:

Moszkvába rendelték és letartóztatták a szovjet londoni katonai attaséját

A Z novjev-per egyik vádlottjának vallomása nyomán tartóztatták le Putna tábornokot

Londonból jelentik: A Reuter-iroda jelentése szerint a Trockij-per moszkvai tárgyalása folyamán bűnrészességgel vádolták Putna tábornokot, a szovjet londoni katonai attaséját. A vádakkal kapcsolatosan az attasét sürgősen hazarendelték Moszkvába.

Későbbi jelentések arról számolnak be, hogy a katonai attasé eleget tett a visszahívásnak és repülőgépen Moszkvába utazott, ahol nyomban megérkezése után letartóztatták. Londonból való elindulása után a GPU két ügynöke megjelent a londoni szovjet nagykövetségen és annak irattárát teljesen átkutatták.

Londonból jelentik: Ideérkezett jelentések megerősítik azt a hírt, hogy Putna tábornokot, a szovjet londoni katonai attaséját Moszkvá-

ban letartóztatták. A letartóztatás híre nagy feltűnést keltett Londonban, különösen a tábornok elutazásának érdekes körülményei miatt. Három nappal ezelőtt ugyanis Putna tábornokot katonai értekezlet ürügye alatt Moszkvába rendelték. Ugyanakkor a GPU két ügynöke jelent meg a szovjetkövetségen és átkutatta a követség személyzetének egész levelezését. Általában azt hiszik, hogy Dreisernek, a Zinovjev-per egyik vádlottjának vallomása indította a szovjetkormányt Putna letartóztatására. Dreiser vallomása során ugyanis Trockij híveinek felsorolása alkalmával Putna tábornok nevét is megemlítette. A volt londoni szovjet katonai attasé valószínűleg nehezen tudja bebizonyítani ártatlanságát, mert Dreiser, a koronatanu 15 társával együtt két nappal ezelőtt meghalt.

Anglia jegyzéke a spanyol kormányhoz a tömeges kivégzések miatt

Londonból jelentik: A Foreign Office jegyzéket intézett a Hendaye-ban tartózkodó spanyolországi angol követ utján a spanyolokhoz és ebben a következőket szögezi le: Spanyolország belügyel egyedül a spanyolokat érdeklik, de a hadifoglyoknak tömeges kivégzése és

a barbár represszáliákka szemben a civilizált világ nem maradhat közömbös. A jegyzék helyesli azt a tervet, amely a harcbanálló ellenfelek közötti helyzet enyhítését igyekszik elérni és közli, hogy Anglia sürgősen bekapcsolódik ebbe az akcióba.

Portugália menedéket nyújt a területére menekülteknek

Párisból jelentik: A „Jour” újabb cikket közöl Spanyolországba irányuló hadiszerszállításokról. A lap szerint a csütörtök reggel Madrid felé utnak indított kétmotoros bombavető repülőgép kétezer kilógramm üzemanyaggal rendelkezett és még törzskönyvezve sem volt. A lap szerint egy újabb gép indulásra készen vár. Ma egyébként Párisból hetven önkéntes indult Irun felé.

Londoni jelentések szerint a londoni portugál

követ erősen megcáfolta azt a hírt, amely szerint Portugália kiszolgáltatta a felkelőknek a Badajozból portugál területre menekült kommunistákat és anarchistákat, s hogy a portugál hatóságok a felkelőket bármilyen formában támogatják. Hangsúlyozta a követ, hogy Portugália a legteljesebb semlegességet tanúsítja a spanyol eseményekkel szemben és a területére menekült kormánypárti híveknek menedékjogot biztosított.

Befejezte külföldi utját a magyar kormányzó

Bécsből jelentik: Hinter Rissben ma folyt le Horthy Miklós magyar kormányzó vadászatának utolsó napja. A kormányzó, ma két zergebakkot

lőtt. A vadászat befejeztével a kormányzó Innsbruckba utazik autón, onnan pedig Budapestre vonaton megy.

Meggyilkolták és kirabolták a tiszadadai plébánost

Nyiregyházáról jelentik: Az elmúlt éjszaka két ismeretlen férfi zörgetett a tiszadadai plébánia ablakán. Gruber Sándor plébánost egy beteghez hívták az illetők. A plébános azonban a reggeli órákban sem tért vissza, mire az esetet bejelentették a csendőrségnek. Később a délelőtti órákban a Tiszaparton az ut mellett hatalmas vértócsát és mellette egy papi kalapot találtak. A csendőrség feltevése szerint a plébános rablógyilkosságnak esett áldozatul, mert a jelek szerint pénz is volt

nála. Újabb jelentések szerint délben a tiszai halászkifogták a vízből a meggyilkolt pap holttestét. Nyakán két hatalmas seb tátongott és valószínű, hogy ez okozta a halálát. Gruber nadrágzsebében katonatiszti láncot szokott viselni, látszott, hogy ezt letépték és az aranyóráját szintén elvitték. Nadrágja a dulakodás közben több helyen elszakadt s erősen véres volt. A csendőrség erősen nyomozza a rablógyilkosokat.

Eltűntek egy huszmillió per aktái

Braila-ból jelentik: Feltűnő eset foglalkoztatja az itteni bünyői hatóságokat. Némrégiben történt, hogy a „Valeriano și Lichiardopol” gőzmalomtársaság tulajdonosai, Stavro és Foti Valeriano pert indítottak a másik tulajdonos ellen, azzal az indokolással, hogy körülbelül huszmillió leiel károsították meg őket a malom ügyeinek vezetése folytán. Az ügyből kifolyólag a braila-i törvényszék a Valeriano-fivérek kérelmére bünyői zárlatot rendelt el husz millió lei erejéig a társaság vagyonára és

a döntés ellen Lichiardopol Spiro fellebbezést jelentett be a galati-i Táblához. Az akták azonban nem érkeztek meg és így a Tábla nem foglalkozhatott az ügygel.

A Valeriano-fivérek úgy a Táblánál, mint a törvényszéknél érdeklődtek az ügyben és ekkor derült ki, hogy a huszmillió per aktái titokzatos körülmények között, nyomtalanul eltűntek. Az ügyben bünyői feljelentést tettek és most a braila-i ügyészség igyekszik megállapítani: hol, mikor és kinek a hibájából tűntek el a fontos akták.

Tiltakoznak a Németországnak adandó kölcsön ellen a francia kommunisták

Párisból jelentik: A kommunista párt ma ülést tartott Cachin képviselő elnökletével. A párt ezután közleményt adott ki, amelyben követelte, hogy állítsák vissza a szabad fegyver- és lőszerkereskedelmet Spanyolországgal. Megállapították Németország legutóbbi lépésének komolyságát és leszegézték, hogy a párt egyik képviselőtagja a közoktatásügyi miniszternél interviuált, ismeretessék minden francia iskolában Hitler „Mein Kampf” című művét. Végül Schacht Hjalmar dr., a Birodalmi Bank elnökének párisi látogatásával foglalkozik a kiadott kommuniké, amely megállapítja, hogy a bankelnök hitelt akar szerezni Franciaországban a német gazdasági élet számára. Tiltakozik ez ellen és kijelenti, hogy megengedhetetlennek tartja, hogy a francia tőkések pénzéből német páncélos osztagokat állítsanak fel.

Halálos katasztrófa

egy timisoara-i vegyiparban

Timisoara-ról jelentik: Tegnap délután a második kerületi Vlaicu Aurel-tér 1. számú épületében tűz pusztított, amely jelentős anyagi károkat okozott, azonkívül emberéletet is követelt áldozatul. Az épületben, amely régen a Prochasca-malom volt, jelenleg a Victoria-bank érdekközösségébe tartozó Astra-cipőgyár, azonkívül egy vegyipari üzem van elhelyezve, amelynek vezetője Petcu mérnök.

A vegyipari üzemben tegnap délután ösztört egy üveg, amelyben az eddigi megállapítások szerint éterrel kevert kaucsuk volt. Az üvegből kiomló folyadék beszivárgott a földre, de közben talán valaki egy gyufát dobhatott el, mert a folyadék hirtelen lángrollobbant és pillanatok alatt áttért az egész helyiségre. Ebben a helyiségben dolgozott Salamon József 55 éves munkás, aki éppen azzal foglalkozott, hogy két nagyobb üveget, melyekben hasonló folyadék volt, elszállítsa. A tűz következtében a két üveg felrobbant és csak növelte a tűz erejét. Salamon József valószínűleg tüzgyűrűbe került, ahonnan nagyon nehezen menekült ki és közben rendkívül súlyos égési sebeket szenvedett.

A tüzoltók hamarosan megérkeztek a helyszínre és egy órai megfeszített munka után el is oltották a tüzet.

Salamon Józsefet beszállították a kórházba, ahol nyomban ápolás alá vették. Salamon József rendkívül súlyos, harmadfokú égési sebeket szenvedett, alsó testén némely helyen a csontig leégett a hús. Közben ki is hallgatták és ekkor azt mondta jegyzőkönyvébe, hogy a szerencsétlenség előtt néhány pillanattal Petcu mérnök haladt keresztül a helyiségen, szájában cigaretta égett, tehát az ő feltevése szerint a mérnök dobhatta el a gyufát, amely azután lángra lobbantotta a kiomlott folyadékot. Salamon vallomása alapján a második kerületi rendőrség Petcu mérnököt őrizetbe vette.

Az éjszaka folyamán Salamon József állapota mindinkább rosszabbodott, de annyi ereje volt még, hogy hozzátartozóival és az egyik ápolónóval mégegyszer beszélhetett a szerencsétlenségről. Ekkor már odamódosította előbbi kiállításait, hogy nem emlékszik pontosan: valóban Petcu mérnök cigarettázott-e a helyiségben. Lehet, hogy a szerencsétlenség akkor történt, amikor Petcu mérnök nem is tartózkodott a helyiségben. Olyan váratlanul történt a robbanás és a tűz kitörése, hogy nem emlékszik pontosan a körülményekre. Salamon József hajnalban kiszervezett.

A második vallomás, amelyet az elhunyt munkás hozzátartozói és az ápolónó előtt tett, Petcu mérnök ügyében újabb fordulatot jelentett. Közben azonban az ügyészség már intézkedett, hogy az őrizetbe vett mérnököt a rendőrségről szállítsák át az ügyészségre. Az ügyészség kihallgatja az elhunyt Salamon József hozzátartozóit és az ápolónót és ezután dönt, hogy vajon Petcu mérnök felelősségre vonható-e gondatlanságból okozott emberölés címén, vagy sem.